

HOB 1/2011/EL
(HOB 3/2010-2014/EL)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Honvédelmi és rendészeti bizottsága**
2. sz., a Honvédelmi és rendészeti bizottság
hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és
gazdasági hatását figyelemmel kíséző
albizottságának
2011. február 24-én, csütörtökön, 10 óra 06 perckor
az Országház földszint 93. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	6
<i>A közbiztonság javítása érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi LXXXVI. Törvény társadalmi hatásának vizsgálata</i>	6
<i>A Legfelsőbb Bíróság elnöke levelének ismertetése</i>	7
<i>Dr. Szabó Máté tájékoztatója</i>	9
<i>Dr. Kontrát Károly tájékoztatója</i>	10
<i>Csóti András tájékoztatója</i>	12
<i>Dr. Piros Attila tájékoztatója</i>	13
<i>Dr. Bárdos Judit tájékoztatója</i>	13
<i>Dr. Baracz Vilmos tájékoztatója</i>	14
<i>Dr. Székely Zoltán tájékoztatója</i>	16
<i>Dr. Gápel István tájékoztatója</i>	17
<i>Dr. Novoszádek Nóra tájékoztatója</i>	17
<i>Kérdések, vélemények</i>	19
<i>Válaszok</i>	25

Napirendi javaslat

1. A közbiztonság javítása érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi LXXXVI. törvény társadalmi hatásának vizsgálata

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Harangozó Tamás** (MSZP), az albizottság elnöke

Borbély Lénárd (Fidesz)
Básthly Tamás (KDNP)
Földi László (KDNP)
Rubi Gergely (Jobbik)
Dr. Dorosz Dávid (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Simon Miklós (Fidesz) Borbély Lénárdnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Laban János, a bizottság főtanácsadója

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Szabó Máté, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa
Dr. Konrád Károly belügyminisztériumi államtitkár
Dr. Eiselt György helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)
Csóti András vezérőrnagy, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának helyettes vezetője
Dr. Piros Attila dandártábornok, az Országos Rendőr-főkapitányság hivatalvezetője
Dr. Bárdos Judit főtitkár (Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete)
Dr. Baracz Vilmos jogtanácsos (Tettekezés Magyar Rendőrség Szakszervezete)
Dr. Székely Zoltán (Rendőr Szakszervezetek Védegylete)
Dr. Ivány Borbála (Magyar Helsinki Bizottság)
Dr. Novoszádek Nóra (Magyar Helsinki Bizottság)

Megjelentek

Dr. Gápel István (Rendészeti és Közigazgatási Dolgozók Szakszervezete)
Papp Zoltán (Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete)
Dr. Vajda János (Belügyminisztérium)
Dr. Csizmadia Tamás (Belügyminisztérium)
Mányai Zoltán (Belügyminisztérium)
Takács Katalin (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 06 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Vendégeink! Az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottsága Ellenőrző albizottságának ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm meghívott vendégeinket: dr. Szabó Máté urat, az állampolgári jogok országgyűlési biztosát, dr. Konrád Károly urat, a Belügyminisztérium államtitkárát, dr. Eiselt György urat, a Belügyminisztérium helyettes államtitkárát, Csóti András vezérőrnagy urat, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának helyettesét, dr. Piros Attila dandártábornok urat, az ORFK hivatalvezetőjét, a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezetétől dr. Bárdos Judit főtitkár asszonyt, a Tettekezés Magyar Rendőrség Szakszervezetétől Baraczk Vilmos jogtanácsos urat, Pach Dániel urat a Rendőrségi Szakszervezetek Védegyletétől, Vincze Tibor elnök urat a Rendőrségi és Közigazgatási Dolgozók Szakszervezetétől, Ivány Borbálát és Novoszádek Nórát a Magyar Helsinki Bizottság képviselőjében.

Most a határozatképességet szeretném megállapítani. Bejelentem, hogy öt fő személyesen van jelen, helyettesítési megbízást dr. Simon Miklós esetében Borbély Lénárd képviselő úr kapott. Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes.

Tájékoztatom tisztelt képviselőtársaimat, hogy az albizottság ülésének összehívására és a napirendi javaslat megtételére az előző év decemberében egyhangúlag, tehát ellenzéki és kormánypárti támogatással elfogadott munkatervünk alapján kerül a mai napon sor. Bizottsági ülésünk tekinthető parlamenttörténeti eseménynek is, hiszen az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottságának Ellenőrző albizottsága az elmúlt évtizedben, évtizedekben, az előző ciklusokban érdemben nem működött. Az albizottság elnökeként kötelességemnek érzem annak elősegítését, hogy az Ellenőrző albizottság betöltse a Házzsabályban betöltött szerepét, és valóban figyelemmel kísérje az elfogadott törvények társadalmi hatásait. Meggyőződésem szerint a törvények hatályosulásának vizsgálata során szerzett tapasztalatok jelentős segítséget jelenthetnek mind a kormánypárti, mind pedig az ellenzéki képviselők parlamenti munkájához, hozzájárulhatnak a közvélemény szakszerű tájékoztatásához.

Most javaslatot teszek a napirend elfogadására. Tisztelt Bizottság! A kiküldött meghívóhoz képest nincs változás, azaz egyetlen napirendi javaslatunk: a közbiztonság javítása érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló törvény társadalmi hatásainak vizsgálata.

Kérdezem, ki az, aki a napirendi javaslattal egyetért. Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangú.

A közbiztonság javítása érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi LXXXVI. Törvény társadalmi hatásának vizsgálata

Szeretném az ügyrendet ismertetni. Első körben meghívott vendégeink lehetőség szerint öt-öt perces időkeretben az előttünk fekvő törvénnyel kapcsolatos szakmai álláspontjukat ismertetnék. Utána képviselőtársaimnak, a bizottság tagjainak lenne lehetőségük kérdéseket és véleményeket egyben elmondani, illetve kérdéseket feltenni akár a meghívott vendégekhez is. Ezek után a meghívott vendégek, amennyiben úgy érzik, hogy hozzá kívánnak szólni vagy személyesen kérdést kaptak, azokra válaszolhatnak, és amennyiben képviselőtársaim úgy érzik, hogy e kör után még van további kérdeznivalójuk, akkor ebből a körből még egyet megismételnék.

A Legfelsőbb Bíróság elnöke levelének ismertetése

Első körben, és elnézést, hogy ezt így tudjuk csak megoldani, de a Legfelsőbb Bíróság elnöke személyesen nem tudott jelen lenni más fontos hivatali kötelezettsége miatt, de levélben elküldte véleményét a bizottságnak. (*Rubi Gergely megérkezik az ülésre.*) Engedjék meg, hogy ezt a véleményt most megpróbáljam - ötperces időkereten belül én is - önöknek itt felolvasni, hogy a nyilvánosság is értesülhessen arról, hogy a Legfelsőbb Bíróság, illetve az OIT elnökének ezzel a törvényjavaslattal kapcsolatban mi a véleménye. Kezdem pontosan, ahogy hangzik:

„Sajnálattal közlöm, hogy meghívásának - más fontos hivatali kötelezettségem miatt - eleget tenni nem tudok. A meghívóban írt, vizsgálni tervezett kérdésekkel kapcsolatban a következő tájékoztatást adom.

1. Dr. Pintér Sándor belügyminiszter úrtól a kistelephelyek közbiztonságának javításáról szóló törvénytervezetet (kormány-előterjesztést) észrevételezésre megkaptuk. Ez tartalmazta azt is, hogy a tulajdon elleni szabálysértések elbírálása - elzárással fenyegetettségük miatt - ismételten bírósági hatáskörbe kerül, valamint további szabálysértések esetében is - elzárással fenyegetettségük miatt - a bíróságok hatáskörének bővítésére kerül sor.

Az igazságügyért felelős minisztériumtól beszerzett adatok - 2008. évben 73 747, 2009. évben 83 196 tulajdon elleni szabálysértési eljárás indult, ez 13 százalékos növekedés - ismeretében jeleztük, hogy a tulajdon elleni szabálysértések ismételt elzárással fenyegetettsége, az újabb szabálysértési eljárások bírósági hatáskörbe kerülése jelentősen megnöveli a bíróságok munkaterhét. Jeleztem, hogy a titkári létszám - a fizetési meghagyások közjegyzői hatáskörbe utalása miatt történő felszabadulás ellenére - sem elegendő a várhatóan növekvő számú szabálysértési ügyek intézésére. Figyelemmel kell lenni ugyanis a titkárok által egyébként ellátható/ellátott feladatokra, valamint a bírói hivatásra történő felkészülésükre is. Előzetes számításaink szerint minimálisan 200 fős titkári létszám emelését tartottuk szükségesnek az újonnan érkezett ügyek feldolgozásához úgy, hogy ezek a titkárok kizárólagosan csak a szabálysértési ügyeket intéznék.

Ehhez azonban a technikai feltételeket is - tárgyalóterem, jegyzőkönyvvezető, számítógép - biztosítani kell a titkárok számára. A bíróságok postaköltségének növekedésével is számolni kellett. Az addig ismert adatok szerint évente körülbelül 80 ezer új ügy érkezését becsülték, egy tárgyalóteremben minimálisan 2 fő megidézésével számoltunk.

Az általunk szükségesnek ítélt létszámfejlesztés költségvetési kihatásait éves szinten 1,4 milliárd forintra becsültük. Ez a költség tartalmazta 300 fő - 200 titkár, 75 tisztviselő és 25 írnok - személyi juttatási kiadásait járulékokkal, valamint a minimális dologi kiadásokat.

2010. évben a Bíróságok fejezet a szabálysértésekről szóló törvény módosítása értelmében, illetve a kormányhatározat alapján 34 fő szakvizsgázott fogalmazó titkárrá történő átsorolásának többletkiadásaira 7 millió 267 ezer forint, továbbá ezen kormányhatározat alapján dologi kiadások többletére 88 millió 300 ezer forint egyszeri pótelőirányzatban részesült.

A bíróságok fejezetére háruló 2011. évi költségvetési elvonások és fejlesztési többletek az alábbiakban bemutatott tételeken realizálódnak.” Miután ezt az anyagot kiosztottuk mindenkinek, engedjék meg, hogy a táblázatot most ne ismertessem.

„A költségvetési tárgyalások alkalmával, mivel a Bíróságok fejezet 2011. évi költségvetési javaslata e célra - a már korábban jelzett és a költségvetési tárgyalások során is igényelt 1,4 milliárd forinttal szemben - összesen 500 millió forintot tartalmazott, amely összeg legfeljebb 44 bírósági titkári, 15 tisztviselői, illetve 5 írnoki álláshely rendszeresítését tette lehetővé, megkereséssel fordultam dr. Navracsics Tibor és dr. Pintér Sándor miniszter urakhoz. Kértem, hogy a bíróságok feladatkörét bővítő törvénymódosítás eredményes, a jogalkotás célját elérő végrehajtása érdekében a 2011. évi költségvetési törvényjavaslat

parlamentari tárgyalása során nyújtsanak támogatást ahhoz, hogy az igényelt és a megajánlott előirányzat közötti 932,8 millió forintos különbözetet az Országgyűlés a bírósági fejezet részére biztosítsa. Ez nem történt meg.

A T/2427. számú törvényjavaslat a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló törvény módosítása következtében a Bíróságok fejezetnél 3 milliárd 661,6 millió forintos fejezeti tartalék képzését javasolja, melynek felhasználásáról az Országgyűlés 2011. november 20-áig határozatban dönt.

A törvényjavaslat elfogadása esetén a fejezet 2011. évi támogatási többlete 734,4 millió forint, amelyből a bírák fizetési fokozatának növelésére biztosított összeg 495,3 millió forint, a 34 fő fogalmazó titkárrá történő átsorolásának éves költségvonzata 29,1 millió forint, a fennmaradó 210 millió forint a kötelező előresorolások részbeni fedezete. Az ítélezéssel kapcsolatban megnövekedett kiadásokra fedezet nem áll rendelkezésre.

Így azt kell megállapítanom, hogy a 2011. évben várhatóan növekvő munkateher feldolgozására a bíróságok elegendő költségvetési forrással nem rendelkeznek.

2. A 2010. szeptember 1. és december 31. között a helyi bíróságokhoz érkezett 45 825 ügyből a titkárokhoz 20 985 ügy került, ami 45,8 százalék, az összesen érkezett 36 563 peres szabálysértési ügyből pedig 14 409 ügyet, azaz 39,4 százalékot - az elzárással is sújtható 17,694-ből 7378-at, azaz 41,7 százalékot - intéztek. A titkárok tehát a megjelölt időszakban érkezett szabálysértési peres ügyek 45,8 százalékát intézték.

A törvény hatályba lépése után a megyei bíróságok elnökei intézkedtek a szabálysértési ügyekben eljáró titkárok kijelölésére. 2010. évben 221 bírósági titkár kapott kijelölést, azonban közülük 12 szolgálati viszonya megszűnt, míg 4 titkár bírói kinevezést kapott, míg egy esetben a kijelölés visszavonásra került. 2011. évben az eddigi adatok szerint 20 bírósági titkár kijelölésére került sor.

Megjegyzem, hogy a bírósági titkárok egyéb feladatokat is ellátnak - végrehajtás, polgári és büntető nem peres ügyek -, valamint a bírói hivatásra is fel kell készülniük.

Ugyancsak szükségesnek tartom az igazságügyi alkalmazottak létszámának növelését is. Munkaszervezési, igazgatási intézkedések meghozatalát igényli ugyanis az, hogy a szabálysértési tárgyalások jegyzőkönyvei elkészüljenek. A minimális létszámfejlesztés lehetősége nem volt és nem alkalmas arra, hogy a megnövekedett feladatokat a bíróságok időszerűen ellássák. Az írnokoknak, tisztviselőknek sokszor egyéb feladatai mellett kell ellátniuk a szabálysértési ügyekhez kapcsolódó ügyviteli teendőket is.

3. 2010. évben a helyi bíróságokhoz 120 469 szabálysértési ügy érkezett, ebből a peres ügyek száma 91 544, ezen belül az elzárásos ügyek száma 39 139 volt.

A törvény módosítását követően - a számba vehetőség érdekében - 2010. szeptember 1. és december 31. között a helyi bíróságokra 45 825 szabálysértési ügy érkezett, melyekből a peres ügyek száma 36 563 volt - ez utóbbiból 17 964 elzárással is sújtható. A 2010. augusztus 19-től módosult szabálysértési törvény alapján újabb négy, elzárással is sújtható ügycsoporttal bővült a szabálysértési ügyek köre. Ezekből 400 ilyen ügy érkezett.

Ebben az időszakban a helyi bíróságok 46 178 ügyet fejeztek be, melyből a peres ügyek száma 36 621 volt. Ezen belül az elzárásos ügyek száma 16 607, míg az év végén folyamatban maradt összesen 17 985 ügy, ebből 16 ezer peres ügy, ezen belül elzárásos ügy volt 8441. A már említett hátralék értékelésénél azonban tekintetbe kell venni, hogy a 2010. január 1-jén a helyi bíróságokon az előző évről folyamatban maradt 17 986 ügyet is intézni kellett az újonnan érkezett ügyek mellett.

Annak ellenére, hogy a bíróságok 2010. évben 2500 ügyel többet fejeztek be, mint 2009. évben, illetve feldolgozták a 2010. évi teljes érkezést, a hátralék szinten maradt.

A szabálysértési ügyek bírósági intézésének átlagos időtartama 2010. évben 64 nap, azaz két hónap volt.

4. Álláspontom szerint a szabálysértési ügyek időszerű intézéséhez a személyi és tárgyi feltételek maradéktalan biztosítása szükséges. Várhatólag 2011. évben az ügyek száma nagyobb mértékben fog növekedni, mint a hatályba lépés óta eltelt időszakban, és - a meglévő ügyhátralékkal együtt - azok feldolgozása tovább növeli a bírósági szervezet munkaterhét. Az is problémát jelent, hogy a bíróságok jelzése szerint gyakran a meghallgatást, a szabálysértési tárgyalást bírói dolgozószobákban voltak kénytelenek megtartani, mivel a kitűzött tárgyalások miatt szabad tárgyalótermi kapacitással nem rendelkeztek. Ezek a lehetőségek a bíróságok minden erőfeszítése ellenére kimerültek.

Üdvözléssel: Baka András, a Legfelsőbb Bíróság elnöke”

Most akkor megadnám a szót az ombudsman úrnak. Parancsoljon!

Dr. Szabó Máté tájékoztatója

DR. SZABÓ MÁTÉ, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa: Köszönöm szépen a lehetőséget. Tekintve, hogy az egyik legfontosabb és legkiterjedtebb igazságügyi szervezetet követően szólhatok, a dimenziókülönbségre kell felhívnom a figyelmet, ami részben a füzetkéből is kiderült, amit a tagok megkaptak.

Míg a bírósági szervezet ebben a témakörben a front első részén helyezkedik el, mindenütt jelen van, és százezrekről és tízezerekről van szó, addig az országgyűlési biztosi tevékenység néhány tucat, ötven vagy száz panaszról tud - hogy úgy mondjam - évente valamiféle tendenciát megállapítani. Tehát inkább minőségi, mint mennyiségi módon tud reagálni ezekre az új kihívásokra.

Én azt mondanám, részben ismerve - vagy feltételezve, hogy ismerve - a büntetés-végrehajtásnak az ezzel kapcsolatos helyzetét is, hogy az, bár teljesen más, de nagyon hasonló a bírósági szervezetnek a helyzetéhez: viszonylag rövid idő alatt nagy ügyszám és a nagy ügyszámból következően jelentős mértékű szabadságelvonással járó büntetés, a döntés meghozása, majd a végrehajtás nehezedik rá az igazságszolgáltatásra és a büntetés-végrehajtásra, amit - ahogy Baka úrnak a jelentése nagyon világosan fogalmaz - nem követett a személyi, a tárgyi és mondjuk az infrastrukturális feltételek és a többi biztosítása.

Tehát egy olyan jelenségről van szó, amit a múlt évi, a választások következtében az Országgyűlésben nem tárgyalt éves beszámolóknak a bevezetőjében a „Válságkezelés válsága” című, mondjuk a társadalomtudományból származó, ám igen egyszerű fogalommal közelítenék meg: a válság következtében és a törvényhozás ama döntése következtében, hogy ezeket az ügyeket bírói útra terelje és sok esetben szabadságelvonással büntesse, ennek következtében egy olyan ügyszerűsítés hárul az amúgy is túlterhelt szervezetekre - itt láttuk ennek a dimenzióit, meg fogjuk látni a büntetés-végrehajtásnál is -, ami tulajdonképpen ezeknek az intézményeknek a működőképességi határait kezdi bizonyos értelemben feszegetni, tologatni, problematikussá tenni. Minden bizonnyal ez a helyzet nem fog sem mondjuk az ítélezés minőségére, sem pedig a szabadságvesztés tartama alatt bekövetkező esetleges mondjuk nevelő hatásra különösebben pozitív következményeket származtatni.

Tehát valóban az a kérdés vetődik fel, hogy jóllehet közbiztonsági szempontból indokoltnak látták a törvényhozók, hogy ezt az intézkedéscsomagot bevezessék, akkor vajon ennek a személyi és tárgyi feltételeit az államszervezetten belül miért nem biztosították. Hogyan tudják biztosítani, hiszen az előző részletes jelentésből világosan kiderült, hogy a tartalékképzés és az egyéb elvonások a másik oldalról ugyancsak azt a teret szűkítik, amin belül ezeknek a minden bizonnyal jogosan nagyobb társadalmi figyelmet és ezáltal intézményes figyelmet kívánó ügyekben mind a bíróságnak, mind a büntetés-végrehajtásnak, mind nyilván a nyomozati cselekményekkel foglalkozó rendőröknek a tevékenysége elvár. Ez a feszültség nyilván megjelenik a hozzánk eljutó panaszok egy részében is.

Azonban hozzá kell tenni, hogy nálunk egy ilyen új törvényhozási lépésnek a következményei azok durván egy-másfél éves késéssel fognak majd mérhetően jelentkezni, és

a mérőszámok sem lesznek ilyen egzaktak, sem pedig ilyen nagyszámúak. Tehát ha néhány tucat ügyel több lesz, akkor azt majd a jövő évi jelentés kapcsán fogom tudni megállapítani. Tehát most nem tudnék arról beszélni, hogy panasz érkezett volna hozzánk mind a csomaggal, mind a közvetlen hatásaival kapcsolatosan. Ha megjelennek a szabálysértési ügyekkel kapcsolatos, egyébként korábban is meglévő kifogások akár a rendőrségnek a tevékenységével kapcsolatosan, a bíróság nyilván nálunk kiesik, mert mi azzal nem foglalkozhatunk és nem is foglalkozunk, bár megjegyzem, hogy rengeteg megkeresés érkezik hatáskör nélkül, amit igyekszünk kulturáltan megválaszolni, a büntetés-végrehajtással kapcsolatosan viszont világos mind a saját dokumentumokból, mind a mi tapasztalatainkból, hogy egy amúgy is túlterhelt szervezetre szabadít rá bizonyos értelemben egyre több szabálysértőt is.

Egy téma van, amivel mondjuk még kiemelten foglalkoztunk - szintén minőségi téma és nem mennyiségi -, ez a fiatalkorúak szabálysértésének esetében alkalmazott elzárás büntetésnek a kérdése. Itt karakterisztikusan eltér az álláspontunk a Belügyminisztériumétól, a belügyminiszter úrral is volt alkalmunk egyeztetni erről. A mi véleményünk az, hogy a gyermekbarát igazságszolgáltatásnak több évtizede ENSZ- és európai dokumentumokban leszögezett alapelvei, amelyeket a Magyar Köztársaság réges-rég elfogadott, alkalmaz, sérülnek azáltal, hogy különösebb mérlegelés nélkül, rendőrhatalósági hatáskörben, tettenérésnél fiatalkorút szabálysértési értékű vagyoni szabálysértésnél el lehet zárni. Nem mondom azt, hogy ezt mindig megteszik, de volt néhány nagy port kavart eset. Én eltérően látom ezt.

A belügyminiszter úr véleménye, amit többször, sokszor nyilvánosan is hangoztatott, az, hogy ennek nevelő hatása van - elrettentő hatása mindenképp van szerintem is, nevelő hatása szerintem nincsen. Nagyon nehéz lehet - őszintén lehetséges - a fiatalkorúaknak az iskolázását, elkülönült, megfelelő elhelyezését biztosítani a büntetés-végrehajtási szervezetben - biztos jobban tudja, mint én. Én azonban kívülről azt látom, hogy ez a szervezet túlterhelt, és a nevelő funkciók a komolyabb elkövetőkkel szemben is borzasztó mértékben terheltek, borzasztóan kevéssé érvényesülnek, hát akkor ilyen kvázi minőségi új feladatoknak hogyan tud megfelelni, ez nagy kérdés számomra. Úgy gondolom, hogy ebben a vonatkozásban szükség lenne a módosításra. A belügyminiszter úr többszöri beszélgetésen mindig azt kérdezte, hogy akkor pedig mi legyen a visszatartó erő - hát nem az én feladatom, hogy megmondjam, nem tudom megmondani. Nem ez az út szerintem.

A csomag egészére vonatkozóan pedig - egyetértve Baka úr véleményével és feltételezhetően egyetértve a büntetés-végrehajtás véleményével - azt gondolom, hogy ha ilyen mértékű mondjuk feladat és problémakör jelenik meg nagy állami szervezetrendszerknél, akkor a személyi, tárgyi, pénzügyi feltételekről előre kellene gondoskodni. Most már itt van ez a jelentős nyomás, ahogy kiderült Baka úr beszámolójából, elég nehéz lesz ezt megfelelő reakcióképességűvé tenni ezekben az ügyekben, a bírói szervezetet, rendőrséget, büntetés-végrehajtási szervezetet. Nyilván ez előbb-utóbb majd állampolgári panaszok bizonyos sokaságában is megjelenik - most azt tudom mondani, hogy ez így nem érzékelhető még.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor megadom a szót Kontrát Károly államtitkár úrnak.

Dr. Kontrát Károly tájékoztatója

DR. KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Albizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg nekem, hogy egy korábbi bizottsági ülésre utaljak vissza: 2008. március 11-én tartott egy ülést az akkori Honvédelmi és Rendészeti bizottság, ennek a bizottságnak akkor én is tagja voltam, és ennek az ülésnek az

egyik napirendi pontja Sajóbáony nagyközség polgármesterének, illetőleg jegyzőjének a meghallgatása, pontosabban a sajóbáonyiak panaszának az ismertetése volt. Nagyon röviden arról szólt a panasz, 864 fő írta alá, azt írták, hogy az emberek nem érzik biztonságban magukat, félelemben élnek, ma már nem ritka eset az, hogy büntetlenül bemennek a veteményeskertbe, megdézsmálják a gyümölcsöst, segélyfizetés esetén részegen ordibálnak az utcán, felháborító, megbotránkoztató módon viselkednek, gyermekkorúak vesznek részt szabálysértésekben, bűncselekményekben. Írták továbbá azt is, hogy az eddigi tapasztalat az, hogy a jogszabályok szankciórendszerének nincs visszatartó ereje, a lakosság nem fogadja el azt, amikor a jogszabályokhoz értő szakemberek azt ismételtetik, hogy a büntetési tételek szigorítása nem eredményes, tehát a prevencióra kell helyezni a hangsúlyt.

Ezt azért mondom el, mert akkor egy olyan bizottsági ülésen vettünk részt, amikor egy segélykiáltást hallottunk Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből, több száz ember írta alá, a tisztségviselők indokolták meg ezen a bizottsági ülésen, és azt kérték, hogy szigorítsa a parlament a jogszabályokat, a Büntető törvénykönyvet és a szabálysértési törvényt is. Most nem akarom idézni tovább, mert az időkeretemet nem akarom túllépni, de ha akarják elmondhatom. Básthy Tamás alelnök úr volt akkor a jelenlévők közül a bizottsági ülésen, aki velem együtt tagja volt annak a bizottságnak. Nos, azt lehet mondani, hogy akkor nem történt változás, bár néhány kis módosítás volt, ami 2010. január 1-jén lépett hatályba, aminek az volt a lényege, hogy azoknál a szabálysértéseknél, tulajdon elleni szabálysértéseknél, ahol a rendőrséghez érkezett a feljelentés, a rendőrség is eljárhatott, ez igazán nem változtatta meg a kialakult helyzetet. Az emberekben elemi erővel tört föl az az igény, és meg is fogalmazták ezt különböző fórumokon, beadványokban, levelekben vagy akár a 2010. május 11-ei ózdi nemzeti konzultáción, hogy igenis változtatni kell, igenis a jogsértéseknek legyen Magyarországon következménye, ne lehessen azt mondani, hogy kérem szépen, valaki, aki a kertet megműveli, ne ő takaríthassa be a termést, vagy valakinek a füstölőből elvigyék a sonkát, kolbászt, amit ő fáradságos munkával megtermelt magának vagy megvett esetleg, vagy a szeme láttára vágják ki a gyümölcsfáját, cseresznyefáját, diófáját, és akkor, kérem szépen, széttárják a hatóságok a kezüket, hogy nem tehetünk semmit. Tehát változtatni kellett.

Azt lehet mondani, hogy korábban sajnos az a gyakorlat terjedt el Magyarországon, hogy a felelősségre nevelésnek nem voltak meg a hagyományai, nem volt következménye, bármit meg lehetett csinálni. És itt hadd utaljak az ombudsman úrnak a fiatalokúkat érintő kritikájára: tisztelt hölgyeim és uraim, ma Magyarországon nincs olyan eszköz - az elzárást kivéve -, amellyel szankcionálni lehetne, ha fiatalokú követ el szabálysértést, akár tulajdon elleni szabálysértést, ha nincs önálló jövedelme. Eddig a jogszabályig nem lehetett szankcionálni, ugyanis nem volt olyan eszköz a hatóságok kezében, ami a visszatartó erőt megfogalmazta volna. Ebben történt változás. A kormány a programjában ígérte a közbiztonság helyreállítását, ennek egyik részeként szigorúbb törvényeket ígértünk, ennek jelentős része volt ennek a törvénynek az elfogadása, ami augusztus 19-én lépett hatályba.

Hadd mondjak néhány adatot, ha megengedik nekem, hogy mi is történt a törvény hatálybalépése óta. Tehát 2010. augusztus 19. óta a rendőrséghez 30 730 feljelentés érkezett tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt. Az ügyek 57 százalékában - ez 17 633 eset - ismert, 43 százalékában - ez 13 097 eset - ismeretlen volt az elkövető.

Összesen 19 908 személy ellen indult előkészítő eljárás, amelynek eredményeképpen az ismeretlen elkövető ellen indult ügyek 13,5 százalékában - ez 1766 ügyet jelent - vált ismertté az elkövető személye. Ez 2151 személyt jelent.

Az eljárás alá vont személyek 15 százaléka volt fiatalokú.

A rendőrség 2480 tetten ért elkövetőt vett őrizetbe a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása érdekében, közülük 2408 ellen indult gyorsított eljárás. A hatóságok gyorsított eljárásban az elkövetők 91 százalékát marasztalták el, az elmarasztaltak közel felével,

47 személlyel szemben szabtak ki elzárást, 35 százalékkal, 778 elkövetővel szemben pedig mintegy 19 millió forint pénzbírságot szabtak ki.

Felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértés elkövetése miatt 32 feljelentés érkezett a rendőrségre. Valamennyi ügyben ismert az elkövető. Az eljárások jelenleg folyamatban vannak.

A szakmai tapasztalatok szerint az önkormányzatok és a polgárok egyaránt igénylik a rendőrség határozott és gyors fellépését a tulajdon elleni szabálysértések visszaszorítása érdekében.

Ami a fiatalkorúakkal szemben alkalmazható elzárások végrehajtását illeti, szeretném elmondani, hogy a belügyminiszter módosította az erre vonatkozó rendeletet. Ennek értelmében az elzárásra ítélt fiatalkorú nők esetében a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben, a férfiak esetében a tököli intézetben kerülnek végrehajtásra ezek az elzárások.

Mindkét esetben a Pannon Oktatási Központ, Gimnázium, Általános és Szakképző Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat folytat iskolai oktatást, így az elzárásra ítélt fiatalok folytathatják tanulmányaikat.

Tisztelt Bizottság! Szeretném elmondani összegzésképpen, hogy a mi tapasztalataink, a visszajelzések alapján azt mondhatjuk, hogy a törvény hatálybalépése hozzájárult a közbiztonság javításához, az emberek biztonságérzete növekedett, azt tapasztalhatták a jogkövető állampolgárok, hogy a jogsértéseknek lett következménye, a jogsértőket felelősségre vonták.

Tisztelt Bizottság! Előljáróban - az időkeretre is tekintettel - ennyit szeretnék elmondani, és ha van kérdés, akkor szívesen válaszolok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr.

Azt gondolnám, mert mindenkivel szemben ezt a követelményt állítottuk, hogy akkor egy szervezettől egy megszólalót hallgatunk meg. Tehát helyettes államtitkár urat, ha esetleg kérdésre adna választ, akkor kérném majd meg.

Úgyhogy megadnám a szót Csóti András vezérőrnagy úrnak, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságáról.

Csóti András tájékoztatója

CSÓTI ANDRÁS (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! Tisztelettel köszönjük a meghívást. A törvény hatálybalépése a büntetés-végrehajtásnak alapvetően csak a fiatalkorúak vonatkozásában határozott meg új feladatot, ugyanis a szervezetünk elzárást addig is végrehajtott.

A jogszabályi változásokat követően, 2010. augusztus 19-e után büntetés-végrehajtási intézetben 1118 fő esetében került sor elzárás foganatosítására. Az összes ügyben az átlagos tartam 20,5 nap volt. Az összes szabálysértési elzárást töltők 19 százaléka volt tulajdon elleni szabálysértésért. Napi átlagos létszámunk 120 fő volt.

Mint ahogy az állampolgári jogok országgyűlési biztosa is említette, a magyar büntetés-végrehajtás jelentős túlzúfolttsággal küzd. Ha a témától egy pillanatra eltérhetek: 2008. december 31. óta 2260 fővel emelkedett az őrizetünkben lévő személyek száma, az idei évben pedig január 1-től a mai napig 675 fő az, amennyivel többet tartunk fogva. Ez elsődlegesen nem az elzárásosok számának emelkedéséből adódik, 2008-ban 95, 2009-ben 98, 2010-ben pedig 110 fő volt átlagosan a büntetés-végrehajtás őrizetében.

Az egységes végrehajtás érdekében az országos parancsnok úr szakutasítást adott ki, illetve egy nagyon fontos döntés született annak érdekében, hogy az elhelyezési feltételek

biztosítottak legyenek. Így került sor az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet solti objektumának újramegnyitására, ahol az elzárást hajtjuk végre.

Mind a két előttem szóló említette a fiatalokúakat, eddig őrizetünkben összesen 7 fő fiatalokú töltötte ezt a fajta szankciót. Részükre a legfontosabb feladatot teljesíteni tudjuk, ez pedig az oktatással összefüggő dolog. Mint ahogy az államtitkár úr is említette, egy együttműködési megállapodás keretében mind egyéni tanulást, mind felkészítést, mint pedig adott esetben óralátogatást is biztosítunk számukra, így a tanulmányi kötelezettségeiknek eleget tudnak tenni.

Ennyit kívántam röviden elmondani. Természetesen szívesen válaszolok a kérdésekre. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, tábornok úr. Most megadom a szót dr. Piros Attila dandártábornok úrnak, az ORFK hivatalvezetőjének.

Dr. Piros Attila tájékoztatója

DR. PIROS ATTILA (Országos Rendőr-főkapitányság): Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Hölgyeim és Uraim! A Magyar Köztársaság rendőrségének régi-új feladata keletkezett, amely nem volt teljesen idegen tőlünk, jó néhány évvel korábban ez számunkra egy természetes feladat volt.

A jogalkotó eme döntése három szegmensére szeretném felhívni a figyelmet: a rendőrség hatáskörébe utalta a felderítés érdekében végzett előkészítő eljárás lefolytatását; elzárással is büntetni rendeli ezt a fajta szabálysértést; és még egy lényeges elemére szeretném felhívni a figyelmet a jogszabálynak, a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása érdekében történő őrizetbe vételre. E három szegmense az, amely jelentősen újként jelentkezett, és adekvát válaszokat volt képes adni a helyi közbiztonság megerősítése érdekében mind az objektív, mind a szubjektív biztonságérzet esetében.

Az Országos Rendőr-főkapitányságon belül - együttműködve többek között a Rendőrtiszti Főiskolával - kidolgoztunk egy olyan módszertani útmutatót, képzéseket hajtottunk végre, hogy az érintett állomány - ez a Magyar Köztársaság rendőrségének két szolgálati ágát érinti, nevezetesen a közrendvédelmi és igazgatásrendészeti szolgálati ágát - kellő felkészültséggel tudja végrehajtani ezeket a feladatokat, amely kiegészül a tárgyaláson való kötelező részvétellel is. Úgy gondoljuk, és a visszajelzéseink azok, hogy a törvény alkalmazásában az eddig szerzett tapasztalatok alapján adekvát, határozott és gyors választ tud adni a helyi közbiztonságot súlyosan sértő - államtitkár úr idézett egy korábbi, sajtóbabonyi segélykiáltást - esetekben az állam fegyveres rendvédelmi szerve, a rendőrség a közösség számára a szabálysértés elkövetőivel szemben.

Számokkal nem kívánom terhelni a tisztelt bizottságot, államtitkár úr számaival megegyeznek a mi számaink, ami ez év februárjáig jelent számokat. Tehát kérem figyelembe venni a számok dolgait, hogy nem 2010. december 31-éig, hanem a mai napig érvényes számokkal dolgozunk.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, tábornok úr. Akkor most dr. Bárdos Juditnak, a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkár asszonyának adom meg a szót.

Dr. Bárdos Judit tájékoztatója

DR. BÁRDOS JUDIT (Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete): Köszönöm szépen, elnök úr. Hölgyeim és Uraim! Nem vitatva azt az előnyt, amely a közrend és a közbiztonság megszilárdítása érdekében a tulajdon elleni szabálysértéseket ismételtelen előtérbe helyezte, és a rendőrségnek bizonyos hatásköröket adott ebben a kérdésben, utalok Baka András úr levelére, amely arra irányult, hogy a bíróságok esetében is - és így a

rendőrségek esetében is - a személyi, tárgyi feltételeket biztosítani kellett volna vagy kellene ennek a cselekvésnek a végrehajtásához.

Egyet tudni kell: az igazgatásrendészet és főleg a körzeti megbízotti állomány foglalkozik a szabálysértésekkel, le vannak terhelve, és egy alulfinanszírozott rendőrség keretében foglalkoznak ezzel. Lehet, hogy nem a tárgyhoz tartozik, de egy mondatot megérdemel, hogy szót ejtsek erről: ma a rendőrségnek mintegy 75 százaléka szorul illetménykiegészítésre az adójogszabályok változásával, és ha ilyen alacsony jövedelmi viszonyok között dolgoznak a kollégák maximális leterheltséggel, ez nem jelent jót. Mi azt kérjük a kormánytól és azt kérjük a belügyminiszter úrtól is, próbálják meg ezt közvetíteni, hogy a rendőrség tekintetében muszáj lenne áttekinteni ezt az alulfinanszírozást, a jövedelmi viszonyokat, mert csak akkor lehet igazán jó munkát elvárni a kollégáktól, naprakészéget, hogyha ez náluk a javadalmazásban is megjelenik.

Még egyet: mi megkérdeztük az ezzel foglalkozó kollégákat, hogy mennyire jellemző a fiatalok elzárása, hogy hogyan viszonyulnak az állampolgárok ezekhez a cselekvésekhez. Elmondták, hogy nagyon örülnek, hogy végül a tulajdon elleni szabálysértések gyorsabban kerülnek adott esetben felderítésre, viszont nagyon sok esetben nem törődnek vele. Tehát vannak olyan lakóközösségek és lakóhelyek az országban, ahol fokozottan előfordulnak ezek a tulajdon elleni szabálysértések, és ez jelen pillanatban sem jelent ott visszatartó erőt.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most megadom a szót dr. Baracz Vilmos úrnak, a Tettekés Magyar Rendőrség Szakszervezetétől.

Dr. Baracz Vilmos tájékoztatója

DR. BARACZ VILMOS (Tettekés Magyar Rendőrség Szakszervezete): Elnök Úr! Először is köszönjük szépen a meghívást, úgy gondoljuk, hogy ez a fórum a törvényhozás házában talán elősegíti azt, hogy a jogalkotók fölfigyeljenek azokra a hiányosságokra, amelyek a kétségtelenül jó szándék és jó koncepció mellett azért a végrehajtásban felmerülnek.

Részben a főtitkár asszony előttem már említette, hogy a személyi és tárgyi feltételek nem biztosítottak javarészt a rendőrségnél, jellemzően más szakterületekről irányítanak át igazgatásrendészeti szakterületre munkatársakat, anélkül, hogy ennek a többletfeladatnak az ellentételezéséről gondoskodna az állományilletékes parancsnok, illetve a minisztérium biztosítaná az ehhez szükséges többletforrásokat. De még egyszer hangsúlyozzuk, hogy önmagában a szándék, a törvényhozás az jó volt. Azonban ezt csak egy első lépcsőfoknak tekintjük, úgy gondoljuk, hogy vannak még lehetőségek a törvény hatékonyabbá tételére, hiszen minden törvény annyit ér, amennyit abból végre lehet hajtani, vannak olyan kérdések, gyakorlati kérdések - mindjárt rátérek -, amelyeknek a figyelembevétele esetén hatékonyabb lehet ennek a törvénynek a végrehajtása.

Mire gondolok? Jellemző a bíróságok és a rendőri szervek közötti párhuzamosság. Vannak olyan bíróságok, amelyek eljárási cselekményeket úgy végeztenek el a rendőrséggel, hogy utána ez a bírói szakban megismétlődik. Úgy gondoljuk, hogy ezek a párhuzamosságok megszüntethetők lennének a hatásköri szabályoknak a részletes megalkotásával.

További problémát okoz az előkészítő eljárásra rendelkezésre álló idő rövidegsége. Ha azt nézzük, hogy egy idézésnek a visszaérkezése mondjuk egy „a címzett nem kereste” jelzéssel, már kicsúsztak a rendelkezésre álló határidőből, ezt is indokolt lenne átgondolni.

Egy másik gyakorlati kérdés, hogy itt hiába szabálysértésről beszélünk, de az eljárásnak a taktikája és a metodikája egy büntetőeljáráshoz hasonló, és nagyon sok esetben

gyakorlati probléma, hogy a mobilszolgáltatók például nem tudnak jogszabályi felhatalmazás híján adatokat rendelkezésére bocsátani a rendőrségnek.

Egy másik probléma - igyekszem belefoglalni az öt percbe, de több mondanivalóm lenne, egy írásos állásfoglalást akár az elnök úr részére, akár a Belügyminisztérium részére rövid időn belül tudunk biztosítani -: indokolatlan jelenléti kötelezettségnek tartjuk azt, hogy a bírósági eljárásban a rendőrség részéről jelen kell lennie vagy egy előadónak, vagy az előkészítőnek. Ennek semmi értelme nincs, hiszen a bíróság előtt jellemzően nem kell megnyilvánulnia a hatóság tagjának.

Mindenféleképpen biztosítani kell az anyagi forrást a többletfeladatok tekintetében akár megbízási díj, akár valamilyen más jogcímen, akár pótlék címén is, úgy gondoljuk, azoknak a kollégáknak, akik ezekkel a feladatokkal foglalkoznak.

Említettem, hogy ezt egy első lépcsőfoknak tekintjük a jó szándék mellett, de a komplex szemléletnek a hiánya, én úgy gondolom, hogy körvonalazódik ennek a törvénynek a végrehajtása során.

Az államtitkár úr említette a prevenciónak a jelentőségét a fiatalok elzárása vonatkozásában. Mi úgy gondoljuk, hogy ez hasznos, valóban egy olyan eszközrendszer, amivel elejét lehet venni a különböző jogsértő cselekményeknek. Ugyanakkor a prevenciót, mi úgy gondoljuk, hogy ki kellene terjeszteni ezeknek a szabálysértéseknek a tömeges előfordulására figyelemmel. Tehát vannak olyan közösségek, vannak olyan családok, amelyek életvitelszerűen rendezkedtek be ezekre a tulajdon elleni szabálysértésekre, tehát ez a megélhetési bűnözésnek nevezett kategória.

Mi úgy gondoljuk, hogy megfontolandó lenne a jogalkotás számára egy olyan országos nyilvántartásnak a létrehozása - és itt a prevenció tekintetében elsősorban a gyermekvédelmi rendelkezéseknek a hatékonyabb érvényre juttatására gondolunk -, amelyben az önkormányzatok és a gyámhivatal, a rendőrség és a bíróságok egy törvényi szinten létrehozott adatkezelési rendszert hoznának létre, és azokban az esetekben, amikor az utazó bűnözés is egy jelen lévő kategória az országban, nincsenek információk a bíróságok, a rendőrségek és az önkormányzatok között, és nagyon sok esetben kiskorú gyermekeket nevelnek ezek a családok. Úgy gondolom, hogy ezekben az esetekben, amikor körvonalazódik egy ilyen megélhetési bűnözésre berendezkedett csoportnak a léte, erről tudnia kell egy olyan adatbázisnak a létrehozásával a megfelelő illetékes hatáskörrel rendelkező szervezeteknek, hogy az egyébként meglévő gyermekvédelmi intézkedések maradéktalanul érvényre legyenek juttathatók. Nagyon lényeges hiányosságnak tartjuk ezt, tehát ehhez egy országos nyilvántartásnak a létesítését tartjuk elengedhetetlennek.

Egy másik megfontolásra érdemes szempont, és ez a 22-es csapdája, hiszen azt mondjuk, hogy indokolt az elzárás, de mindenféleképpen figyelembe kell azt venni - és itt a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka tud ebben esetleg statisztikai adatot előterjeszteni -, hogy egy elzárásnak a költsége, napi költsége mennyibe kerül a költségvetésnek, ha ehhez azt vesszük, hogy szabálysértésekről van szó, és szabálysértések esetében is nagyon komoly időtartamokat lehet állami büntetés-végrehajtási intézetbe kiszabni. Nem tudom a megoldást, de problémafelvetésként mindenféleképpen indokolt, hogy társadalompolitikai célból, ha az elzárásnak a költségeit fiskális szempontból tekintem, mennyire van arányban a kiszabott szankciónak a költségével.

Még egy kérdés, ami a komplex szemlélethez szintén megfontolásra érdemes - és ebben elég markáns határvonal van a támogató és az ellenző erők között, gondolok itt akár politikai, akár társadalmi erőkre -: a magánszférának a védelme, az államtitkár úr által említett segélykiáltás, ez bizony napi probléma. Mindannyian tudjuk, hogy az emberek, a törvénytisztelő, a feddhetetlen előéletű emberek megpróbálják a javaikat védeni a rendelkezésükre álló eszközökkel. Én úgy gondolom, hogy a magántulajdonnak a szentsége és a védelme az az egyik olyan prioritás ebben a komplex vizsgálatban, amelynél indokolt lenne

azoknál a személyeknél, akik törvénytisztelők, a magántulajdonukat meg szeretnék védeni, az eszközrendszert enyhíteni, hogy milyen rendszerben tekinthető a védekezésük jogszerűnek.

Még egy utolsó gondolat: a jogszerűség vonatkozásában - és ez túlmutat már a végrehajtási tapasztalatokon, önmagában a rendőri intézkedések kapcsán is egy nagyon problematikus kérdéskör - a különböző védekezési eszközök használata során van egy, én úgy gondolom, hogy felülvizsgálatra megérett intézményrendszer, az arányosságnak a vizsgálata. Tehát ha egyértelműen körvonalazható az, hogy jogalapja volt a védekezésnek, tehát hangsúlyozom, nemcsak a magánszféra védelme és nemcsak ez a szabálysértési változás, hanem a rendőri intézkedéseknél is nagyon neuralgikus pont, hogy nagyot ütött-e az ember vagy arányos volt-e a védekezés mértéke, én úgy gondolom, hogy ennek a továbbgondolása is szükséges lenne a végrehajtás tapasztalatai alapján.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nem akarom elviccelni, de úgy tűnik, hogy államtitkár úr ki akarja vonni az albizottságot a forgalomból, hogy ránk nyitotta az ablakot. (*Derültség.*)

Megadom a szót - mert nem az előre jelzett kollégák jöttek meg, úgyhogy szerintem egy huszáros vágással úgy fogom kérni, hogy a Rendőr Szakszervezetek Védegyletétől érkezett kolléga is mutakozzon be.

Dr. Székely Zoltán tájékoztatója

DR. SZÉKELY ZOLTÁN (Rendőr Szakszervezetek Védegylete): Tisztelt Bizottság! Dr. Székely Zoltán rendőr főhadnagy vagyok, a Rendőr Szakszervezetek Védegyletét képviselem. Pach Dániel elnök úr nevében elnézést kérek, de ő betegség miatt nem tud jelen lenni, ezért most én fogok a helyében eljárni.

A mi álláspontunk az, hogy habár sok, szakmailag hasznos javaslatot hallottam mellettem ülő kollégáktól, mi nem szeretnénk szakmai meglátásokba bocsátkozni, mivel erre nekünk szakszervezeti kompetenciánk nincs, mi tagjainkat csak szolgálati viszonyt érintő körben, állami szervek előtt, illetve meghatalmazás alapján élet- és szolgálati körülményeket érintő kérdésekben, bíróság, hatóság és egyéb szervek előtt képviseljük. Nem kívánok kilépni ebből a mandátumból, de ennek tükrében, amennyire lehetséges, szeretném megvilágítani a kérdést.

Nos, a mi álláspontunk röviden az, hogy ellentétes irányú folyamatok zajlanak jelen pillanatban: egyik oldalról megjelennek ezek a jogi szabályok, lehetőségek, melyeknek a szakmai kiaknázása, még egyszer mondom, nem ránk tartozik, másrészt azonban olyan anyagi elvonások és egzisztenciális bizonytalanságok jelennek meg a kollégáink körében, amelyek aláássák, csökkentik, kiküszöbölik ezen pozitív rendelkezéseknek a tényleges társadalmi hatását. Egy példát mondok: a kormányprogram valóban célul tűzte ki a közbiztonság helyreállítását, a rendőrség huszonegynéhány milliárd forintot kapott abból a célból, hogy megerősítse saját élőerejét, illetve megnövelje a saját hatékonyságát, majd az egész belügyi ágazattól elvontak több mint harminc milliárd forintot. Ez az elvonás nyilvánvalóan a rendőrséget is sújtja. Amit az egyik oldalról megkapunk, azt a másik oldalon elveszük. Ez egy következetesen történelmi hagyományokra épülő magyar politikai jelenség, gondolok a XIX. században a nemzetiségek és a monarchia érdekei közötti lavírozásra, illetve a Kállay-kettős nevű történetre. Tudjuk, mind a kettőnek mi lett az eredménye.

Úgyhogy szeretnénk felhívni arra a figyelmet, hogy a kollégáink szolgálati viszonyát érintő kérdések, élet- és szolgálati körülményei nagyban befolyásolják ezeknek a jogszabályoknak az érvényesülését, anélkül ezek nem lesznek hatásosak, nem fogják elérni a kívánt társadalmi hatást, hogy ne állna mögötte egy megfelelő rendőri dolgozói réteg.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gápel István úrnak, a Rendészeti és Közigazgatási Dolgozók Szakszervezetétől megadom a szót.

Dr. Gápel István tájékoztatója

DR. GÁPEL ISTVÁN (Rendészeti és Közigazgatási Dolgozók Szakszervezete): Tisztelt Bizottság! Dr. Gápel István vagyok, a Rendészeti és Közigazgatási Dolgozók Szakszervezetének képviselőjében.

Elnézést szeretnék kérni én is, Vincze Tibor elnök úr egyéb hivatalos elfoglaltságára tekintettel nem tudott megjelenni ezen az ülésen.

Az előttem szóló kollégák szinte mindent elmondtak ezzel kapcsolatban. A mi álláspontunk is hasonló, amit ombudsman úr is elmondott, hogy valóban egy túlterhelt szervezetről van szó, valóban itt a tárgyi, személyi, pénzügyi feltételek nem feltétlenül adottak. Illetve szintén, amit főtitkár asszony is elmondott, valóban sok helyütt egy alulfinanszírozott állománnyal találjuk szemben magunkat.

Azt tudom mondani, mielőtt ismételném a kollégáimat, mi is egy írásbeli állásfoglalást terjesztünk elő elnök úrnak, amiben az általunk, illetve a kollégák által tapasztaltakat előadjuk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most megadom a szót Ivány Borbálának, a Magyar Helsinki Bizottság képviselőjének, amennyiben ön kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* A kolléganő. Akkor Novoszádek Nórának.

Dr. Novoszádek Nóra tájékoztatója

DR. NOVOSZÁDEK NÓRA (Magyar Helsinki Bizottság): Köszönöm szépen, és mi is nagyon köszönjük a meghívást és hogy itt lehetünk.

Azzal kezdeném a hozzászólást, hogy természetesen értjük a szándékot, és értékeljük is a szándékot, hogy erre az ülésre sor kerül, de azt hangsúlyoznunk kell, hogy leginkább furcsa olyan jogszabályi rendelkezések hatásairól beszélni, amiről sokan és sok helyütt elmondták, hogy alkotmányellenesek, illetve például a fiatalkorúak elzárása nemzetközi szerződésbe, gyermekjogi egyezménybe ütközik. Tehát bizonyos értelemben nonszensznek tartjuk a hatásokról való értekezést. De ha mégis ezt tesszük, akkor felmerül a kérdés, hogy ezt miért utólag tesszük meg. Az indokolás mellett mi nem találtunk előzetes helyzetfelmérést, hatásvizsgálatot akár a fennálló helyzetről, akár az eredményekről. És itt szeretnék utalni arra, amit államtitkár úr mondott, hogy milyen jelzések érkeztek lakossági részről. Azt gondolom, hogy a példákkal óvatosan kell bánni, mert például egy kertből, bekerített helyről való szabálysértési értékre elkövetett lopás idáig is bűncselekménynek minősült. *(Dr. Kontrát Károly nemet int.)* Tehát én azt gondolom, hogy csupán erre hivatkozva bevezetni ezeket a rendelkezéseket az legalábbis aggályos.

Hogy a társadalmi hatásokra áttérjek: 2010 szeptemberében megpróbáltunk bv-intézetektől, helyi bíróságoktól, jegyzőktől, Belügyminisztériumtól, rendőrségtől adatokat kérni, hogy felmérjük, milyen gyakorlati következményei vannak ezeknek a jogszabályi változásoknak. Itt elhangzottak mindazok a válaszok, amiket mi is kaptunk. Tulajdon elleni szabálysértések, ez a 2009-ben 83 ezer ügy, tehát 80 ezres nagyságrendű ügy egyszerűen átkerül a jegyzőtől a rendőrséghez, illetve a bírósághoz. Nyilván a helyi szervek is úgy nyilatkoztak minden esetben, hogy a humánerőforrás nem bővült, nem tudják megoldani, néhol létszám-átcsoportosítanak, de semmi esélyük nincs arra, hogy ezzel az ügyteherrel bármit kezdjenek. És utalnék az ombudsman úrra, illetve a BVOP képviselőjére, nyilvánvalóan ez a büntetés-végrehajtási intézetek telítettségre is negatív hatással van, ami

nyilván a feszültségeket is növelni fogja. A programokra - munkáltatás, fejlesztés, képzések - közben nincsen forrás, és ez tovább rontja a társadalmi integráció esélyeit.

Amit még ki kell emelnünk, hogy kriminológiai kutatások kimutatták, hogy rövid tartalmú szabadságelvonás helyett eredményesebb az alternatív büntetések alkalmazása, amelyek nem szakítják ki az elkövetőt a környezetéből, munkát végezhet, hozzájárulhat a családjá megélhetéséhez, és jóváteheti a cselekményével okozott károkat.

Visszaültnék arra, hogy ez mennyibe is kerül az államnak. A BVOP-tól kapott tájékoztatás szerint 8500 forint körüli összegbe kerül naponta egy fogva tartott - feltételezzük, hogy az elzárás esetében is hasonló összegről fogunk beszélni. Ebből pedig az következik, hogy a szabálysértéssel okozott kár akár tízszeresébe is kerül majd az elzárás végrehajtása. Itt utalnék a nagy sajtónyilvánosságot kapott példákra, ahol 1300 forint miatt hat nap elzárást kaptak, 700 forint miatt - ami egy Túró Rudit és egy izzót jelentett - pedig négy nap elzárást. Ki lehet számolni, hogy mik az arányok.

További gyakorlati problémát, hatást jelent, amit korábban a Társaság a Szabadságjogokért és a Magyar Helsinki Bizottság is jelzett, tehát amikor még javaslat szintjén volt a törvény, hogy a szabálysértési és a büntetőjog közötti határ elmosása az a gyakorlatban is súlyos visszasságokat fog okozni. Tehát a dichotómia megbontásából az fog következni, hogy nem alkalmazhatók a szabálysértési esetekben, tehát a kisebb értékre elkövetett esetekben a büntető-eljárásbeli terhelt jogait védő jogintézmények, és nem alkalmazható a közvetítői eljárás sem, a mediáció, és itt van a sokat hangoztatott példa, hogy aki tízezer forint értékben tulajdonít el, fiatalok, őt őrizetbe veszik, és elzárásra büntetik, aki pedig ötvenezer forintos kárt okoz, az pedig közvetítő eljárás keretében önkéntes munkával is kiállhatja a büntetését. Tehát itt érezzük az ellentmondásokat.

A sértetti oldalon is van ennek a dichotómiamegbontásnak következménye. A sértett a szabálysértési ügyekben nem veheti igénybe ugyanazokat az áldozatsegítő szolgáltatásokat - és ezt az ombudsman úr is jelezte -, mint amiket a büntetőeljárás esetében igénybe vehet.

Még egy dologra kitérnék itt, a munkáltatásra. Nyilvánvaló, hogy a büntetés-végrehajtás nem a saját hibájából, hanem egyszerűen nem tudja megoldani sem a rövid időtartam, sem a kevés igénybe vehető munkahely miatt az elzárásukat töltők munkáltatását, és nyilvánvaló, hogy ha választani kell, akkor ezt az elítélteknek fogják fenntartani.

Akkor itt áttérnék a fiatalok elzárásának lehetőségére, amivel kapcsolatban szintén sokan sok helyütt jelezték, hogy ez a gyermekjogi egyezménybe ütközik, tehát nemzetközi jogi kötelezettségeinket sértjük meg ezekkel a rendelkezésekkel. Emellett nyilván vannak kriminológiai megfontolások, hogy ez stigmatizációt okoz, a beilleszkedést megnehezíti, ellehetetleníti, nem szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét, és nem veszi figyelembe ennek az elkövetői csoportnak a sajátosságait, tehát nem veszi figyelembe azokat az érveket, hogy fiatalok bűnelkövetők csak végső esetben tarthatók fogva, tehát csak végső eszköz, csak a legsúlyosabb bűncselekmények esetén alkalmazható ez a szankció.

Itt visszatérnék újfent az államtitkár úr egy mondatára. Azt mondta, hogy nincs olyan eszköz ma Magyarországon, amivel ezeket a cselekményeket szankcionálni lehetne. Mi azt gondoljuk, hogy igen, korábban nem lehetett elzárást alkalmazni, korábban nem lehetett alternatív szankciókat alkalmazni és most sem lehet alternatív szankciókat alkalmazni. Tehát megteremthette volna a jogalkotó más jogkövetkezmények alkalmazásának a lehetőségét, közösségi jóvátételt, közérdekű munkát, kötelező magatartási szabályok alkalmazását, intenzív pártfogó felügyeletet. És itt szeretnénk megjegyezni, hogy ha megnézzük a költségeket, akkor valószínűleg ezeknek nem napi 8500 forint lesz a költsége.

És egy utolsó gondolatot még: az oktatás kapcsán elhangzott, hogy nyilván a bv keretein belül igyekeznek ezt megoldani, de ugyanakkor például azoknak az esetében, akiket rendőrségi fogdán fognak fogva tartani, ott nyilvánvalóan a rendőrségnek semmilyen eszköze

nincsen arra, hogy mondjuk egy tizenhárom napon keresztül vagy tíz napon keresztül, elnézést, fogdában tartott fiatalok esetében az oktatást megoldják.

Az eljárási kérdések kapcsán még három rövid észrevétel. Az őrizetbe vétel. Lehetőség van erre a törvény szerint. Itt megint utalnék azokra a szintén nagy sajtónyilvánosságot kapott esetekre, amikor egy 62 éves hölgyet vettek szabálysértési őrizetbe, illetve a három tizenöt éves kislányt, akiket szabálysértési őrizetbe vettek. Tehát azt érezzük, hogy jogalkalmazási szempontból azért nem kielégítő az őrizet alkalmazása.

Itt nyilván elhangzott a bírósági titkárokkal kapcsolatos gyakorlati probléma. Mi továbbra is azt gondoljuk, hogy mindemellett a bírósági titkárok gyakorlatilag nem függetlenek, tehát nincsenek meg azok a garanciák, amik a függetlenségüket garantálják.

Visszaülve az OIT-elnök úr levelére, itt van egy nyolcnapos eljárási határidő a tulajdon elleni szabálysértések esetében. Sok esetben azt a visszajelzést kaptuk, amikor megkerestük a bíróságokat, hogy ezt a szabályt úgy értelmezik, hogy az eljárás lefolytatása az csupán az eljárás előkészítésére irányadó, tehát ők ennyi idő alatt csak az eljárás előkészítését tudják lebonyolítani, ami nyilván nem a jogalkotói szándék volt, és kaptunk olyan expressis verbis választ is, hogy nem lehet betartani a rendelkezést, és az előírt határidőt minden esetben túllépték. Nyilván erre is volt itt utalás, hogy a gyakorlatban praktikusán sem megoldhatók ezek az előírások.

Köszönjük szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Ebből is látszik, hogy nem működött még ellenőrző albizottság az elmúlt években, merthogy az ellenőrző albizottság dolga az, hogy a már elfogadott törvényeknek a hatásait, mint a nevéből is kiderül, társadalmi és gazdasági hatásait vizsgálja. Nyilván minden politikai frakció és párt elmondta a törvény vitáján a véleményét - elég határozott véleményünk volt nekünk is erről. De ez most itt egy ellenőrző albizottsági ülés, ahol azt kéne megnéznünk, hogy ha már elfogadott ez a törvény, akkor vajon miket okoz az állampolgároknak és milyen következményei vannak az életben.

A TASZ képviselőjében Dénes úr jelezte, hogy külföldön van, nem tud jönni, és egy érdekes levelet kaptam még, Pongó Géza főtitkár úr levélben jelezte, hogy nem kíván részt venni az ülésen.

Kérdések, vélemények

Most megnyitnám azt a részét az ülésnek, amikor a képviselőtársaim tehetnek föl kérdéseket, illetve mondhatnák el a véleményüket, én ezt nem tenném külön körbe. Én személy szerint majd a végén, már ennek a körnek a végén tenném fel a kérdéseimet.

Kérdezem, hogy kinek van hozzáfűznivalója. *(Jelzésre:)* Básthy Tamás!

BÁSTHY TAMÁS (KDNP): Tisztelt Bizottság! Végighallgatva a nagyon fontos, tárgyyszerű tájékoztatásokat és megköszönve azokat, egy fő vonulata volt az elhangzottaknak, hogy a személyi és tárgyi feltételek szűkössége az mindenholon tulajdonképpen visszaköszönt. De egyébként köszönöm, hogy nagyon szakszerűen próbálta mindenki megközelíteni a kérdést.

A Legfelsőbb Bíróság elnökének a szinte csak erre irányuló tájékoztató levelét kaptuk meg, viszont az államtitkár úr megfelelő súlyt adott azoknak a hatásoknak, amelyek a bizottságot legalább annyira kell hogy érdekeljék és értékeljék is, mint a személyi és tárgyi feltételek, amelyek egyrészt változtathatók, ha nem is az igényeknek, de a szükségleteknek megfelelően. Viszont nem szabad elfelejteni azt, hogy egy ilyen újonnan bevezetett törvény hatása az később az esetek, az ügyek számának a csökkenésében is fog jelentkezni. Tehát mint az inga amplitúdója, egy erős kilengés után ez csökkenni fog, a helyére fog kerülni.

Kétségtelen, hogy főként a szabadságkorlátozás következtében a fiatalok részéről egy olyan új eljárással kell szembesülni, ami érthető, hogy nagy felháborodást kelt, de van ennek még egy nagyon fontos jellemzője, a visszatartó erő. Nyugodtan merem állítani - nagyon sokat járok főként a dunántúli területen, látom azt, hogy bizony az a mondás jut az eszembe, hogy az okosnak elég egy intés, az ostobát pedig fejbe kell verni -, hogy enélkül mennyire hatástalanok voltak és a mai napig is mennyire hatástalanok nagyon sokszor a fellépő, intézkedő hatósági személyek is. Napi tapasztalat - elnézést, jegyzőkönyvön kívül is, hogy elmondom -, hogy egy fiatal, talán 17-18 éves fiatal ember a vonaton jegy nélkül utazik, a kalauz felszólítására nem hajlandó elhagyni a vonatot, a vasútállomásra érve külső segítséget kell kérni ahhoz, hogy szíveskedjen már lefáradni a jegy nélkül utazó fiatalember. Ez mai eset, számtalan ilyen és hasonló dolog van. Sajnos tudomásul kell venni: vannak olyan elkövetők, vannak olyan magatartásformák, amelyekkel szemben csak a kemény, erős fellépés, illetve annak a kilátásba helyezése hozhatja meg a kívánt eredményt.

Kétségtelen, hogy ez időnként bizony nagy fájdalmat és szomorúságot okoz az alkalmazóknak is, de talán egy kicsit megnyugtató az, amit a tábornok úr, Csóti tábornok úr említett, hogy végül is hét fiatakorúval szemben került sor eljárásra, illetve büntetés alkalmazására több tízezer eljárásból. Reméljük, hogy a több tízezer is csökkenni fog, és akkor a megfelelő figyelemmel kísért, a bizottság részéről is, az Országgyűlés és az ország közvéleménye részéről is megfelelő figyelemmel kísért működése a törvénynek a megfelelő finomításokkal azt a nagyon fontos célt fogja elérni, amiért hoztuk, hogy az ország közbiztonsága jelentősen javuljon.

És egy ügyrendi javaslat, hogy ne kelljen még egyszer a véleményem után szót kérni, amit az elnök úr figyelmébe szeretnék ajánlani. Mivel a bizottságunk jelentős része itt van, de nem teljes egészében veszünk részt ezen az ülésen, az itt elhangzottakról, majd kérem az elnök urat, ha a bizottság egyetért ezzel, hogy a távollévő tagjainkat, tehát az egész bizottságot is tájékoztatni szíveskedjen egy írásos összeállításban. Hiszen a dolog annyira fontos, hogy minden bizottsági tagunk figyelmére, érzésem szerint, véleményem szerint méltó.

Köszönöm, hogy elmondhattam a véleményemet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Albizottságunk részéről egyébként egyetlenegy személy nincsen jelen, aminek én nagyon örülök, és teljesen büszke vagyok rá; a főbizottság tagjainak pedig el fogjuk juttatni a részletes jegyzőkönyvet vagy a kiadványt, ami készül.

(Jelzésre:) Dorosz Dávid, LMP.

DR. DOROSZ DÁVID (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Szeretném megköszönni mindenkinek, hogy eljöttek, és a nagyon hasznos és értékes véleményüket meghallgathattuk. Úgy érzem, hogy ez mindannyiunk számára tanulságos, és nagyon sok olyan dolgról hallottunk, amelyek a bizottság jövőbeni munkáját nagymértékben fogják segíteni. Ahogy azt mi már a törvény általános vitájánál is elmondtuk, egyáltalán nem értettünk egyet ezzel a törvényjavaslattal, és sajnos az első néhány hónap után a félelmeink igazolódtak, hiszen ez egy drága, hatástalan és mindenféle szakmaiságot nélkülöző olyan szabályozás, amely egyértelműen ellent mond Magyarország nemzetközi kötelezettségeinek.

Látható az az országot járva és önkormányzati képviselőink tapasztalatait meghallgatva, hogy hatástalan maradt ez az intézkedés, nem történt jelentős változás, a valóban meglévő lakossági félelmek és a valóban meglévő közbiztonsági érzület nem javultak jelentősen, a kistelepülések és a kisvárosok biztonsága még a mostani időkben is nagyon rossz, nagyon rosszul érzik magukat az emberek, és egyáltalán nem következett be ebben változás. Ennek valószínűleg az egyik oka, hogy önök semmilyen szakmai egyeztetéssel, kizárólag politikai okokból és kizárólag politikai megfontolásokból vezették be ezt. Már akkor is

elmondtuk, hogy úgy bevezetni egy jelentős szabálysértési törvénymódosítást, hogy az ország összes kriminológusa, összes szakmai szervezete ezt ellenzi (*Dr. Kontrát Károly: Ez nem igaz!*), és éles kritikákat fogalmaz meg, nagyon veszélyes dolog.

Hatásvizsgálatokat akkor is kértünk, akkor se láttunk, a kormány megint hatásvizsgálatok nélkül és szakmai indokok nélkül vezetett be egy törvényjavaslatot, de az egész kriminológiai irodalomban, a modern kutatásokban sehol nem található olyan kutatás, olyan eredmény, ami azt igazolná, hogy az elzárás visszatartó erővel hat például a fiatalokra.

Államtitkár úr jelezte azt, az volt a problémájuk, hogy nem volt eszköz arra, hogy a fiatakorúakat visszatartsák - na most, az eszközöket akkor meg kell teremteni. Önök vannak kormányon, önök tudnak jogszabály-alkotást kezdeményezni. (*Dr. Kontrát Károly: Így van!*) És el kell nézni nyugatra, meg kell nézni például az Egyesült Királyságban az elmúlt néhány évben bevezetett resztoratív alternatív büntetőjogi lépéseket. Vannak olyan lépések - a Helsinki Bizottságtól épp hallottuk -, amelyek sokkal olcsóbbak és sokkal hatásosabb módon tudják visszatartani a fiatakorúakat. Nem politikai indokokra hivatkozva és politikai okokból egyszerűen összehúzott szemöldökű, szigorú büntetőpolitikát kell követni, hanem eredményes büntetőpolitikát kell követni, hiszen mindannyiunk érdeke az, hogy a bűncselekmények, illetve a szabálysértések száma csökkenjen.

Arról nem is beszélve, hogy ez egyértelműen ellent mond azoknak a nemzetközi kötelezettségeknek, amelyek Magyarország által hál' istennek az elmúlt húsz évben aláírt nemzetközi szerződésekből következnek. Ezt többen - személy szerint én is - megtámadták az Alkotmánybíróságon. Ha még lesz Alkotmánybíróságunk, akkor nagyon remélem, hogy egyértelmű döntést fog hozni, hogy önök ezzel átléptek egy határt, amit nem lett volna szabad.

Ezzel kapcsolatban a jövőre nézve szeretném kérdezni, hogy tervezik-e esetlegesen a büntethetőségi korhatár leszállítását, hiszen láthatóan kiemelt figyelmet fordítanak a fiatakorú bűnelkövetőkre. Szeretném kérdezni - felmerültek a Fidesz egyes politikusaiktól ilyen hangok, illetve a Kereszténydemokrata Néppárt részéről is -, hogy terveznek-e ezzel kapcsolatban valamit.

Szeretném még azt kifejtteni, hogy nagyon felelőtlennek tartjuk azt, és nagyon felelőtlen kormányzati politikának tartjuk azt, hogy egy ilyen jelentős változást úgy vezettek be, hogy közben ez iszonyatos terheket rak - ahogy hallottuk - a rendőrségre, a büntetés-végrehajtásra és a bíróságokra. Ez semmilyen mértékben nem elfogadható, hogy bevezetnek valamit, és utána pedig ennek a terhei viselésében nem adnak segítséget. Utalnék itt arra, hogy a rendőrséggel kapcsolatos választási ígéreteik egy az egyben elmaradtak, és a rendőrség állománya, főleg a legénységi állomány nagy része, a tiszthelyettesek nagyon rossz viszonyok közepette kénytelenek végezni a munkájukat, és eredményes munka így tőlük nem várható el. Ez igaz a büntetés-végrehajtásra is, illetve a bíróságokra is. Tehát ez egy az egyben felelőtlen lépés volt az önök részéről. És nagyon kérjük - ahogy az ombudsman úr is kifejtette -, hogy vizsgálják felül, illetve módosítsák ezt a szabálysértési törvényt, mert ez se rövid távon - ahogy idáig is láttuk -, se pedig hosszú távon nem fog eredményre vezetni, hanem a bűnözés újratermelődéséhez fog vezetni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Borbély Lénárd képviselő úrnak.

BORBÉLY LÉNÁRD (Fidesz): Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. Előljáróban szeretném elmondani, hogy én is osztom azt a véleményt, hogy sok értékes hozzászólást hallottunk, gyakorlati és filozófiai vonalon egyaránt. Azt még azért szeretném elmondani, hogy én is azok közé a képviselők közé tartozom, akik a képviselői átlagkört fiatalítják, de

azért tartózkodnék az olyan politikai megnyilvánulásoktól, ami a kormány azon tagjait bírálja, akiknek a szakmaiságát, azt gondolom, nem annyira érdemes vitatni.

A bizottság szigorú működésének céljaihoz igazodva én szeretnék gyakorlati irányba elmenni, és azt szeretném megkérdezni az államtitkár úrtól, illetve a Belügyminisztérium képviselőitől, hogy a tulajdon elleni bűncselekményekkel kapcsolatban - gondolok itt a bejelentett cselekményekre - milyen változás érzékelhető. És ha lehetőség van arra, akkor szeretnék egy Budapest, illetve vidék megbontást kapni nagyságrendileg, ha erre van mód. És még egy kérdésre szeretnék választ kapni, hogy a szabálysértés megváltozására a Belügyminisztérium milyen eszközökkel készült fel.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Rubi Gergely, Jobbik!

RUBI GERGELY (Jobbik): Köszönöm szépen. Tényleg sok hasznos hozzászólást hallottunk, túl sokat nem is ismételnék. Szóba jött az elítéltek költséges fogva tartása. Erre az Egyesült Államokban van nagyon jó megoldás például, ahol néhány száz forintnak megfelelő dollárért lehet elítélteket tartani, körülbelül napi négyszáz forint lenne, megtermelik a saját költségeiket. Tent Citynek hívják ezt a börtönt, amelyhez hasonló módon lehetne csökkenteni itt is a fogva tartottak költségeit.

Korábbi bizottsági ülésen volt arról szó, azt hiszem, Tóth László államtitkár úr körülbelül ezer felesleges gépjárművet mondott, hogy annyi van rendőrségi állományban. Na most, hogy lehet akkor az, hogy Hajdúhadházon például a polgárőrség autójával kell hogy járjon a rendőrség, valamint hogy lehet az, hogy gyalog kell járniuk házkutatni, mivel a település jó része nincs aszfalttal ellátva, és sok esetben gyalog kell tényleg olyan helyekre menni, ahová húsz-harminc rendőr is kevés. Idén volt már olyan, hogy kapával-kaszával támadták meg a rendőrijárórt, és kommandósokat kellett hívni Debrecenből. Az érdekelne, hogy kaphat-e esetleg ilyen vidéki település is terepjárót, ugyanis jelenleg egy darab Lada Nivájuk van, amelynek a fogyasztása 15-20 liter körül van, és államtitkár úr szerint van korszerűbb terepjáró is. Kaphatna-e például a vidék egy ilyen?

Illetve a Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete képviselője említette a cellainformációk megszerzését vidéki rendőrségeken. Ez jelenleg 30-40 nap, amíg ezek az információk lejutnak. Megyeszékhelyenként egy olyan csoportot kellene létrehozni, amely egy-két napon belül meg tudja ezeket a cellainformációkat szerezni. Ezzel sokkal hatékonyabb lenne a bűnesetek felderítése.

Az erőszakos bűncselekmények száma a KSH szerint több mint 30 százalékkal csökkent... - illetve nőtt, bocsánat! Csökkenni kellett volna neki, de sajnos nőtt. Valamint nőtt az elmúlt években a 14 év alattiak által elkövetett erőszakos bűncselekmények száma. Idén is volt több, volt Borsod megyében, volt saját településemen, Hajdúhadházon is. Ott csak azért nem végződött halállal, mert a 81 éves nénit jelenleg gépekkel tartják életben. Jómagam is támogatnám a büntetési korhatár lecsökkentését minimum 9 évre, alatta pedig száz százalékban a szülő legyen felelősségre vonható, mert akik ezeket a gyilkosságokat elkövették, azok két nap múlva kint sétálnak az utcán.

Köszönöm szépen, ezt szerettem volna.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat... *(Jelzésre:)* Földi László. Parancsoljon!

FÖLDI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Vidéki polgármesterként érdekes vitát hallottam itt a bevezetett törvényről. Azt gondolom, hogy akik különböző emberjogi meg egyéb szempontból megszólaltak, nem sokat járnak emberek között, nem

sokat járnak lakótelepeken, nem sokat járnak falvakban, nem néznek szét, hogy mi újság a tanyákon.

Négy gyerekünk van, és az egyik gyerekünk egy nagyváros középiskolájában, gimnáziumában tanul, kollégista, és másfél évvel ezelőtt egy szülői értekezleten azt mondta az igazgató úr, beszéljünk a gyerekekkel, hogy ne egyedül menjenek ki a városba, amikor szabadidejük van, hanem mondjuk csoportosan menjenek, mert annyi a probléma. Egy tizenhét éves fiúval azért már lehet beszélgetni, és most kérdeztem, épp legutóbb a hétvégén, hogy néz ki a város. Azt mondja, Apa, sokkal nyugodtabban tudunk közlekedni le a városba - egy hatalmas lakótelepről. Tehát nem igaz az, az élet nem igazolja azokat a feltevéseket, hogy a törvénynek nincs hatása - igenis van hatása! Én egy vidéki város polgármestereként a lakótelepeken tapasztalom, lakótelepeken, tanyákon tapasztalom, hogy igenis van hatása ezeknek a törvényeknek.

Óriási felháborodás volt itt a fiatalokéknak a büntethetőségét illetően. Hét gyereket, hét fiatalokút ítéltek el, mint ahogy hallottuk a tábornok úrtól. Na most, én ebben semmi olyan kivetnivalót nem látok, ami miatt ne lehetne egy súlyos bűncselekményt elkövetett fiatalokút vagy lopáson tetten ért fiatalokút elítélni.

Emlékeznek még nyilván önök is arra a Kuncze-féle megélhetési bűnözéses históriára, amikor még húszezer forintig lehetett nyugodtan lopni, és gyakorlatilag semmiféle szankciót nem lehetett alkalmazni a húszezer forint alatti lopásnál. Szóval én váltig állítom, nyilván a törvénynek vannak hibái, nyilván, vannak problémái, a végrehajtásban is vannak problémák, de itt a mai napon, amit itt megtapasztaltam az elmúlt másfél órában, hogy tulajdonképpen egy panasznapot hallottam. Egy panasznapot - semmi többet. Úgy éreztem magam, minthogyha a munkavállalói oldal, a kormányoldal meg a munkáltatói oldal ülne egymással szemben, és elmondanánk a panaszainkat. Nem hiszem, hogy a törvény vitájára most kell sort keríteni. A törvény vitája már lezajlott tavasszal-nyáron. A végrehajtásban vannak problémák, ezt tudjuk mindannyian, de alapvetően a kormány szándéka egyértelmű, és a parlamenti többség számára is egyértelmű, hogy azoknak a társadalmi elvárásoknak, amelyek mind a kormánnyal, mind a parlamenti többséggel szemben megvannak, azoknak eleget kell tennünk, és ezek mentén jönnek azok a törvények, intézkedések, amelyek a szabálysértési törvényt is módosították.

Én nem hiszem, hogy akkora problémát okoz ez, mint amit itt hallottunk a mai másfél órában. Én hiszek és bízom is a magyar rendőrségben, bízom a büntetés-végrehajtás munkatársaiban és a bíróságokban is természetesen, hogy a legmegfelelőbbben, a legjobban alkalmazzák ezt a szabálysértési törvényt, és még hogyha vannak is anomáliák, ezeket az anomáliákat igyekeznek minél jobban és minél hatékonyabban elkerülni. Tehát annak ellenére, mondom, hogy vannak gondjai ennek a törvénynek meg a végrehajtásban vannak problémák, annak ellenére a törvény meghozatalát és az elmúlt hat hónapnak az ügyét én eredményesnek tartom mindenféleképpen, ugyanis azért - arra, amit Tamás, képviselőtársam is mondott - a hat hónap nem egy hosszú idő, szóval a hatások majd ezután fognak következni, de már van ma is azért, érezhetően van hatása.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, hogy van-e még képviselőtársaimtól. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Akkor én magam is szeretnék néhány gondolatot elmondani.

Először is azért szeretnék Földi képviselőtársam hozzászólásának a végére reagálni, mert ez már mégiscsak a bizottság egészét érinti. Szóval ennek az albizottságnak az a neve, hogy az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottságának 2. számú, a Honvédelmi és rendészeti bizottság hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását figyelemmel kísérő albizottság. Én azt gondolom, hogy a törvények végrehajtásának az egyik legfontosabb része, hogy a végrehajtó szervezetek, apparátusok, legyen az független

államhatalmi ág, mint a bíróság vagy legyen az a rendőrség vagy a büntetés-végrehajtás, őrülük kell tudni megkérdezni, hogy az a törvény, amit elfogadtunk vagy elfogadtak a parlamentben, az az életben hogy hatályosul és ők hogy tudnak vele dolgozni. Én ezt nem gondolom sem panasznak, sem másnak. Pontosan azért jöttünk ide el, és azt gondolom, és úgy is láttam, hogy akár még a kormány részéről itt ülőkhöz is eljutott esetleg a végrehajtás részéről olyan konkrét ügy is, ami akár megfontolható is lehet, és semmiképpen nem tartom panasznak. Ugyanis az viszont a kormány felelőssége, hogyha egy szabályt hoz, akkor annak a végrehajtását is biztosítsa. Egyebekben nem vitatkozom, csak ezt szerettem volna elmondani, hogy igenis dolga ennek a bizottságnak, hogy ezek itt kiderüljenek, és lehetőség szerint, ha javításra szorulnak, akkor az megtörténjen.

A fiatalkorúak elzárásával kapcsolatban, azt gondolom, mert itt felmerült a kérdés, hogy már a kormány kérdezett mindenki mást, hogy akkor mit kéne csinálni - ez is egy válasz rá, hogy a kormány tudja, hogy mit kell csinálni, azért választották meg. De én azért ennél továbbmegyek, mert mi a vitában ezt elmondtuk: a gyermekvédelmi rendszer megerősítése és akár átszervezése kell legyen az a megoldás, ami egyébként ilyen esetekben, ha már végképp - hogy mondjam - büntetni kívánja az állam ezeket az ügyeket, akkor legalábbis valamilyen humánus és a nevelést előtérbe helyező megoldást ad. Persze ez macerás, persze ez sok pénzbe kerül, de azt gondolom, hogy minden egyes fiatalkorú, akinek az életét derékba törí egy ilyen elzárás, aki akár lelki, akár konkrét fizikai károkat szenved ettől, az pontosan eggyel több, mint amennyit egy állam megengedhet magának.

És azért itt föl szeretném hívni még egy ügyre a figyelmet, hogy nemcsak a fiatalkorúak esetében látunk elképesztő, megrázó dolgokat, hanem az időskorúak esetében is, azoknál a budapesti nyugdíjasoknál, akiket mondjuk kifililopás miatt a rendőrség előállít, és elzárásra ítéli utána a bíróság. Én azt gondolom, hogy ez a rendelkezés így, ilyen formában biztos, hogy nem csak azt a célt éri el, ami a kormány eredeti célja volt.

Szeretnék kérdezni még. Nekem van egy hivatalos írásbeli válaszem a Belügyminisztériumtól, amiben azt a választ kaptam még december 31-éig, hogy 77 esetben került sor fiatalkorú elzárására... *(Dr. Eiselt György: Eljárásra!)* Azonnal meg is keresem, elő fogom keresni... - igen. Fiatalkorú elkövetőkkel szemben összesen 77 esetben került sor elzárás kiszabására - egy Pintér Sándor belügyminiszter úr és Kontrát államtitkár úr által aláírt papírról beszélek -, amelyből négy fő esetében a kiszabott elzárás büntetés-végrehajtási intézetben került foganatosításra, Pálhalma, Tököl és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei bv-intézetekben. Ezt kaptam én válaszul január 14-én. Azt szeretném kérdezni most akkor, hogy a négy fő, most lehet, hogy azóta hét fő, azért mondom, hogy én ebből tudok dolgozni, a négy fő december 31-ei állapotban, azon túl, akinél a büntetés-végrehajtás tudja biztosítani a fiatalkorúak elzárásához kötődő pluszfeltételeket, az a maradék 73 eset - vagy azóta, gondolom, még több -, ami rendőrségi fogdáknak került foganatosításra, ott hogyan tudja az állam garantálni a fiatalkorúak fogva tartásának körülményeit, legyen az egy nap, öt nap, egy hét, két hét, ilyen szempontból teljesen mindegy.

Kérdezném a Belügyminisztériumot, hogy számszerűleg kimutathatóan mennyi pluszforrást biztosított a rendőrség számára az előkészítő eljárás többletfeladataira. Tehát itt hallottuk, talán önök is mondták, hogy huszonezres nagyságrendben volt csak az elmúlt fél évben a rendőrségnek ilyen eljárása, amit nyilván aktanyitással és nyomozati cselekményekkel együtt kell érteni, és ahogy hallottuk a szakszervezeti kollégáktól is, ez a bíróság előtti előállítást is még magával vonja, ami nyilván időkiesést okoz a rendőröknek, pluszfeladatot. Erre mennyi forrást biztosítottak a törvény elfogadása óta?

Ha már magánál a problémánál tartunk, tudniillik hogy eleve a vidéki kistélepeleken az alapvetően egzisztenciális problémákkal küszködő, tehát a nagy számában egzisztenciális bűncselekményekhez kötődő cselekményeket valahogy meg kell akadályozni, és itt hallhattuk, hogy a megelőzésnek milyen fontos szerepe van, akkor ebben a tekintetben hogy

értékeli a kormány a településőrség megszüntetését, amely minden egyes kistelepülésen, amelyik pályázott, lehetőséget biztosított, hogy valaki vigyázó szemét a településre vesse, és ugyan nem pótolja a rendőrséget, de megszüntetése után sincs rendőr azokon a településeken. Én elmentem a szekszárdi kistérségi ülésre a múlt héten, szekszárdi származású vagyok, Tolna megyei képviselő, ott konkrétan elmondták a polgármesterek, hogy utazó csalókat, fatolvajokat és illegális fakitermelésből származó fa árusításától kezdve egy csomó olyan ügyet tudtak megakadályozni - bűnmegelőzés, megakadályozni -, ami arról szólt, hogy mire az elkövetők elhagyták volna a falut, addig a településőr értesítette a rendőrséget, és tettenérés esetén ezeket az embereket elvitték. Például ez egy olyan zsáktelepülés volt, ahová rendőr csak akkor megy már ki, ha valami bűncselekmény megtörtént. Tehát azt szeretném kérdezni, hogy a településőrséget mint egy másik eszközt ennek a problémának, miért szüntette meg a kormány, és miért ítéli úgy, hogy ez hatástalan volt.

Ami a társadalmi hatásokat illeti - és itt inkább véleményt mondanék. Azért azt szögezzük le, hölgyeim és uraim, mert elhangzott, hogy nagyon komoly és súlyos bűncselekményeket meg kell torolni, 20 ezer forint érték alatti tulajdon elleni szabálysértésekről beszélünk! A száz forintos kifli is megalapozza az elzárást meg az 1200 forintos bizsu is megalapozza az eljárást, és egyébként valóban megalapozza az a bosszantó, el nem fogadható és el nem tűrhető bűncselekménytípus is, amely a kistelepüléseken például az ott élő emberek kertjében a saját maguk által egész évben gondozott és termelt élelmiszerek ellopását jelenti valóban. De azért azt látni kell, hogy egy kisebb súlyú bűncselekménynél is - mondom, bűncselekménynél, nem szabálysértésnél - a fiatakorúak tekintetében ultima ratio az elzárás. Nem szabálysértésnél, nem 20 ezer forint alatti lopásnál, bűncselekménynél is. És itt jön a véleményem - és itt most - kicsit viccesen mondanám - a szakma képviselői, mindenki nyugodtan fogja be a fülét, ezt most a kormány képviselőinek fogom mondani, ez egy politikai véleménynyilvánítás lesz. Szóval én azt gondolom, és azt látom, hogy a 16 százalékos, egykulcsos szja bevezetésével, az energiaárak növekedésével, egyébként az élelmiszerek árak növekedésével, a benzinárak növekedésével a kilakoltatásra váró százezrek esetében egy olyan szociális feszültség fog keletkezni, és már keletkezik ebben az országban, amit nem lehet csak és kizárólag rendészeti eszközökkel kezelni. Pintér Sándor belügyminiszter úr már tavaly egy nagyon érdekes elszólásával vagy lehet hogy szándékos nyilatkozatában már leszögezte, hogy jövőre várhatóan nőni fognak az egzisztenciális bűncselekmények, ezért erre a rendőrségnek fel kell készülnie. Én nagyon remélem, hogy ez a törvény nem a kormány társadalompolitikájának része; nagyon remélem, hogy ez a törvény nem annak a társadalompolitikának a része, amely a kétmillió forint körüli állami fizetéseknel plusz négyszázezer forintot ad havonta a törvénymódosítás után, egyébként pedig a szegényeknek és azoknak, akiknek nincs már más esélye, mert a gyógyszerkasszát is megvonják majd, azt se tudja kifizetni, az energiaszámlákat sem, az lesz a büntetése, hogy börtönbe zárják őket, és ezzel a társadalmi problémák Magyarországon meg lesznek oldva.

Ennyit szerettem volna hozzátenni. Még egyszer mondom, erre a szakma képviselőitől nyilvánvalóan nem kérek választ. Köszönöm szépen.

Megadnám a szót a kérdeztetteknek.

Válaszok

DR. KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Albizottság! Hölgyeim és Uraim! Mindjárt az utolsó kérdéssel kezdjük. Igen, valóban nehéz helyzetben van az ország, elnök úr, de ez annak köszönhető, hogy az elmúlt nyolc esztendőben, 2002 és 2010 között a szocialisták tönkretették ezt az országot, olyan mértékű adósságállományt halmoztak fel, olyan mértékű kárt okoztak akár a rendészeti szerveknél, akár a rendőrségnél - hadd mondjam azt, hogy közel 20 ezer hivatásos hagyta el a

testületet, a legjobb korban lévő, 40 év körüli életkorban lévő emberek, akik elmentek a testülettől, kárt okozva a testületnek, kárt okozva a költségvetésnek, mert olyan magas nyugdíjakat vesznek igénybe, ami a társadalom többi részét joggal irritálja, hogy 40 éves, életerős emberek 200 ezer forintos nyugdíjat kapnak. És akkor még az egyéb hatásokat ne is mondjam. Tehát igen, elnök úr, rossz a helyzet, nehéz a helyzet, de mi ezt kezelni fogjuk. Tudjuk azt, hogy ezt a helyzetet az elmúlt nyolc év Medgyessy-, Gyurcsány-, Gyurcsány-, Bajnai-kormányai okozták, és nekünk jutott az a feladat, hogy ezt a helyzetet kezeljük. Igen, mi ezt elvállaltuk, mi erre vállalást tettünk, hogy ezt a problémásorozatot kezeljük, és kivezetjük az országot ebből, megújítjuk az országot. Én is politikai választ adtam erre a politikai kérdésre. Mert ha olyan helyzet lett volna, mint ami 2002. május 27-én volt, amikor a Medgyessy Péter kormánya átvette az ország kormányzását, amikor a költségvetés többlettel rendelkezett, amikor virágzó ország volt, akkor sokkal könnyebb dolgunk lenne minden szempontból, nem csak a rendészet szempontjából.

Azt vettem észre, hogy ez az albizottság, ahogy mondta, idézte, hogy mi a feladata, hogy a Honvédelmi és rendészeti bizottság kompetenciájába tartozó törvények hatásvizsgálata, illetve a végrehajtásának a tapasztalatai, egy kicsit túlterjeszkedtünk rajta. Nem baj, egyébként, mert bármiről tudunk beszélgetni, azt gondolom, hasznos, csak ezt a ténytényszerűség kedvéért jegyzem meg.

Még valamit: hölgyeim és uraim, hat hónap telt el a hatálybalépés óta! Hat! Mert 2010. augusztus 19-én lépett hatályba. Mi nem azt mondtuk, hogy ezzel az egy törvénnyel teszünk csodát, mi nem azt ígértük, hogy ez a törvény oldja meg a közbiztonság valamennyi gondját, baját, problémáját, mert az fogalmazódott meg, hogy szinte ettől várnák el. Nem, mi ezt nem mondtuk, nem állítottuk, mi azt mondtuk, amikor a bevezetőt mondtam, elmondtam, hogy három eszközzel próbáljuk helyreállítani a közbiztonságot, egyrészt szigorúbb törvények megalkotásával, és ennek sorába illeszkedik, ez az első törvény, amit elfogadtunk. Aztán volt a háromcsapás törvény, meg még lehetne folytatni a sort, amit elfogadtunk, és amit el is fogunk még fogadni. Igen, ezt fontos eszköznek tekintjük, de nem egyedüli eszköznek és nem csodaszernek. Tehát mindent ettől a törvénytől ne tessenek elvárni. De azt gondolom, hogy ez egy üzenet, ennek az az üzenete, tisztelt bizottság, amit előljáróban is megfogalmaztam, hogy véget ért a totális felelőtlenség időszaka Magyarországon, hogy aki elkövet valami jogsértést, annak legyen következménye, függetlenül attól, hogy milyen helyzetben van. És azért gondolom azt, hogy Magyarországon mindig is volt egy olyan része a társadalomnak - és szerintem most ez kisebbségben van -, amely ezer indokot tud felsorolni azért, hogy miért ne csináljunk valamit. Ma szerintem ezek az emberek kisebbségben vannak, ma többségben azok vannak, és azt várják el tőlünk, a kormánytól, hogy igenis tegyünk valamit.

Még valamit szeretnék elmondani, amit megfogalmaztam akár a Legfelsőbb Bíróság elnökének levelére vagy akár a rendőrség vagy a bv vagy az egyéb állami eszközök szükségességét firtatók véleményére. Én úgy fogalmaztam meg, hogy Magyarországnak, a magyar állam intézményeinek az adott pillanatban az ország rendelkezésére álló anyagi eszközökkel és erővel kell választ adni a társadalom által megfogalmazott igényekre. Ezt várják el tőlünk az emberek. Tehát nem az optimális helyzetből kell kiindulni, hölgyeim és uraim, hanem abból, hogy Magyarország milyen helyzetben van. Én elmondtam, hogy milyen helyzetben van, hogy látjuk, ha ez a rettenetes adósságszolgálat nem lenne vagy ennek a töredéke lenne, akkor sokkal egyszerűbb lenne az állami szerveknek, a rendőrségnek, a rendőröknek, a hivatásosoknak, de a civileknek is. Ez egy alapvető kérdés, tehát az, hogy az adott helyzetben rendelkezésre álló erővel kell megoldani a problémát. Nem mondhatjuk azt, hogy kérem szépen, nincs meg az az optimális feltételrendszer, ami kellene, és ezért nem nyúlunk hozzá. Mi azt vállaltuk, hogy megújítjuk ezt az országot, mi azt vállaltuk, hogy megteremtjük a közbiztonságot, és ennek fontos lépése volt ez a törvény.

És még valamit szeretnék elmondani. Megütötte a fületem, mintha egy-két kivételtől eltekintve az lenne az alapállás, hogy az elkövetői oldal szempontjából vizsgáljuk ennek a törvénynek a hatásmechanizmusát, mintha az lenne a fontos, hogy az elkövetők oldaláról hogy passzol ez a törvény, hogy megfelel-e a törvény az elkövetői oldalnak. Nem, mi a tisztességes, jogkövető emberek érdekeit képviseljük, hölgyeim és uraim. Tehát mi abból az aspektusból vizsgáljuk ezeknek a törvényeknek a megalkotását, a végrehajtását, a végrehajtás ellenőrzését, hogy az hogy szolgálja a jogkövető, tisztességes, becsületes emberek érdekeit. Ezt kimondtuk a kormányprogramban is, mindenhol elmondjuk, most itt is elmondom. Tehát mi azt mondjuk, hogy mi elsősorban az ő érdekeiket képviseljük, és az ő szemüvegükön keresztül nézzük ezeket a jogszabályokat, ezeknek a végrehajtását. Természetesen nem hunyjuk be a szemünket, meghallgatjuk azokat a véleményeket is, amiket elmondtak nekünk, az elkövetői oldal szempontjait is, de nekünk nem az a kiindulási alapunk, nekünk a törvénytisztelő állampolgárok érdekeit kell elsősorban nézni, hiszen erre kaptunk kétharmados felhatalmazást, beszéljünk őszintén. Mi e szerint fogunk cselekedni, e szerint alkottuk meg ezt a törvényt, és e szerint fogunk cselekedni a jövőt illetően is. És ha az ország ereje, az ország feltételrendszere jobb lesz, javul, több erőt tudunk fordítani - ugyanúgy, mint '98-2002 között - akár a rendőrség, akár a hivatásos állomány, akár a köztisztviselői életpályamodell finanszírozására, meg fogjuk tenni, mert tudjuk azt, hogy akkor tudunk elvárást megfogalmazni akár a hivatásos állománnyal szemben, ha le tudunk tenni valamit az asztalra.

Tehát nyilvánvaló, hogy ennek mi tudatában vagyunk, csak az eszközrendszer még nem áll rendelkezésünkre, hogy ezt megvalósítsuk. Ezt feketén-fehéren szeretném elmondani és leszögezni. Tehát mi látjuk ezeket a problémákat, látjuk ezeket a gondokat, de jelenleg ez az eszközrendszer áll a rendelkezésünkre. És még egyszer mondom: nekünk ebben a nehéz helyzetben, az országnak ebben a nehéz helyzetében kell változást előidézni. Én úgy gondolom, még visszatérve erre a hat hónapra, ez a hat hónap fontos szakasza volt e törvény végrehajtásának. És szeretném elmondani, amit Harangozó képviselő úr kérdezett, hogy mennyit adtunk mi a rendőrségnek: kérem szépen, 12 milliárd forinttal kellett konszolidálni a rendőrséget december 31-ei állapot szerint, akkora adósságállományt örökölt az előző kormánytól. 12 milliárd forintot, tizenkét milliárd forintot - ez a helyzet. Tehát mi azt lehetővé tettük, megvalósítottuk, hogy egy fillér adósságállománya se legyen január 1-jén a rendőrségnek.

ELNÖK: Minden évben így volt.

DR. KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: De nem volt minden évben így, mert például... - vagy a bv: a bv 2010 1,7 milliárd forint mínusszal fordult. Csóti vezérőrnagy elmondja. Nem így volt 2010. január 1-jén, tehát nem nullázták le az adósságállományt. 1,7 milliárd adósságállománnyal fordult, és a rendőrségnél is ez volt a helyzet!

Tehát szeretném elmondani, hogy a kormány, mielőtt ez a törvény hatályba lépett, a belügyminiszter úr egyeztetést folytatott a Legfelsőbb Bíróság elnökével, egyeztetést folytatott a legfőbb ügyésszel, egyeztetést folytatott minden illetékes szerv vezetőjével, megteremtette a rendőrség vonatkozásában a személyi feltételeket, a tárgyi feltételeket, a bíróság rendelkezésére bocsátotta azokat a forrásokat, amelyeket Bakó úr is említett. Tehát látszik, hogy nehezen, de a rendszer mégis működött, és én ezért szeretnék köszönetet mondani a rendőröknek, a bíróknak, a bírósági titkároknak, akik ezekben az ügyekben eljárak, minden bírósági döntéshozónak, aki ebben segítséget nyújtott, a bv-intézetek vezetőinek és hivatásos állományának, mert ez egy együttes munka eredménye volt. Én azt nem mondom, hogy erre be lehet írni az ötöst a bizonyítványba erre a félévre, de a jó

szándékot be lehet írni, azt, hogy amit megvalósítani ígértünk, megvalósítjuk, és én abban bízom, hogy egyre javuló feltételeket tudunk ehhez hozzátenni, mert nekünk ez a szándékunk. Tehát még egyszer mondom: mi tudjuk azt, hogy többet kell tenni, többet kell ehhez hozzáadni, javítani kell, de meg fogjuk tenni.

És még valamit: elmondtuk azt, ez a törvény augusztus 19-én lépett hatályba, hogy ez nem egy tökéletes törvény. Hadd mondjak egy példát erre! Az elmúlt év őszén jártam Miskolcon, és az akkori városi rendőrkapitány azt mondja, hogy államtitkár úr, én szeretnék javaslatot tenni, hogy bővítsük az elzárással büntethető szabálysértések körét a közterületi hangoskodással. Azt mondja, hogy az Avas lakótelepen, ami Miskolcnak egy nagyon inkriminált, bűnügyileg fertőzött része, azt mondja, hogy egy úgynevezett szabaduló buli után az a ház, ami a szabaduló buli helyszíne, rettenetes csapásokat kénytelen elviselni, az ott lakók nem tudnak pihenni, mert a szabaduló buli résztvevői nem törődnek azzal, hogy a többieket zavarják. Tehát mondom, foglalkozunk azzal - ezt csak példának mondom -, hogy ezeket a szabálysértéseket, ezt a törvényt módosítani fogjuk, és ki fogjuk terjeszteni azokra a további szabálysértésekre, amiket a társadalom megfogalmaz. Ezt nem én találtam ki, nem én mondtam a rendőrkapitánynak, hogy csókolom, kapitány úr, tessék mondani, van-e még a tarsolyban, amit még tudnánk szankcionálni. Nem, ő mondta azt, hogy államtitkár úr, ez egy jó irány, de még lehetne bővíteni, mert ez a tapasztalat, az élet ezt hozza.

Ezzel csak azt jelzem, hogy igen, foglalkozunk azzal, hogy hogyan lehet ezt a törvényt jobbá tenni, hogy lehet azoknak a céloknak a szolgálatába állítani, amit a kormány megfogalmazott, amit az emberek nekünk megfogalmaztak. És nem véletlenül idéztem azt a sajtóabonyi ügyet, higgyék el nekem, és úgy tudom, az ombudsman úr is vizsgálódott ebben... *(Dr. Szabó Máté közbevetése.)* Tudom, csak mondom, akkor is volt ombudsman, hál'istennek, és akkor is volt Magyarország, tehát akkor is voltak ilyen problémák. De nem dughatjuk a fejünket a homokba, hogy az most nem az én munkám, ez az elődömé volt. Tehát nagyon fontos az, hogy meghalljuk az emberek kéréseit, meghalljuk azt, hogy mi a probléma, és arra a törvényhozásban tudjunk reagálni.

Ami a további kérdéseket illeti, a településőrség, amely Harangozó elnök úrnak volt a kérdése. Bár, legyünk korrektek, nem tárgya ennek a meghallgatásnak, de azt gondolom, hogy fontos dolgról van szó, hiszen a közbiztonság közérdek és nemzeti ügy, és én úgy gondolom, hogy ha azt mondjuk, hogy mi a nemzeti együttműködés kormánya vagyunk, akkor működünk együtt mindenkivel, ellenzékkel, kormánypártokkal, semlegesen mindenkivel, és a véleményeket hallgassuk meg. Én elmondom, és az elmúlt héten, illetve ezen a héten hétfőn a parlamentben többször elhangzott, napirenden volt meg előtte is több mindenki megfogalmazott ezzel kapcsolatban véleményt, tehát szögezzük le, hogy a településőrök ügyében azt lehet elmondani, hogy alapvetően nem rendelkeztek rendészeti, rendvédelmi kiképzéssel, ismeretekkel, nem volt intézkedési joguk. Mert amit ön elmondott, hogy ha meglátták a bűnözőt, hogy lopja a fát vagy valami jogellenes, jogsértő cselekményt folytat, ezt, kérem szépen, a polgármester is megteheti, ha észreveszi vagy a képviselőtestület tagja is azonnal mobiltelefonozhat a rendőrségnek vagy bármely hivatalos hatósági személynek és intézkedhet.

És a másik pedig: volt egy nagy ellentét, én több alkalommal is beszéltem az Országos Polgárőr Szövetség elnökével meg polgárőrökkel, hogy ezeknek a településőröknek a jelentős része polgárőr volt korábban, és a kistelepüléseken, ahol fölvtették ezeket az embereket településőrnek, ők kaptak illetményt, a többi meg nem kapott illetményt, és ez feszültséget okozott. Ezt nekem polgármesterek is elmondták, hogy a településőrök kaptak pénzt mint korábbi polgárőrök, a többi polgárőr meg nem, ő csak a szabadidejében, önkéntesen, térítés nélkül végezte a munkáját. És még valamit hadd mondjak: azt is megnéztem, hogy a településőröknek több mint egyharmada városokban, megyei jogú városban és Budapesten volt - Budapesten is több, mint száz településőr volt, nem is gondoltam volna egyébként, csak

mondom, hogy tudják. Tehát nem a kistelepülések „betegsége”, idézőjelbe téve, az, hogy ott megszűnt a településőrség. És én még valamit szeretnék elmondani, azt, hogy nem a településőrséget szüntette meg a kormány, a finanszírozást nem tette mellé, mert azt mondtuk, hogy mi a rendőrség megerősítésével képzeljük el a közbiztonság javítását, és ezt a kormányprogramban is leszögeztük, világosan elmondtuk korábban is. És azokon a településeken, ahol ezt megengedi az anyagi lehetőség, ott, ha akarnak, továbbra is foglalkoztathatják őket - néhány helyen így is van. Csak a központi támogatást, ami egyébként 2010-ben 2 milliárd 300 millió forint volt, azt nem biztosítjuk. Ezt az őszinteség és a korrekt tájékoztatás érdekében el kell mondani. Tehát még egyszer mondom: én most is megköszönöm a településőrök munkáját, amit elvégeztek 2010-ben, de fontos az, hogy ezeket a szabályokat tudjuk.

És még valamit szeretnék elmondani: napirenden lesz az önkormányzati rendszer megújítása Magyarországon. Napirenden lesz - nem ennek a bizottságnak a napirendjén, hanem a parlamentnek a napirendjén lesz ez a nagyon fontos kérdés, tehát az önkormányzati rendszer megújítása. Annak a keretében át lehet tekinteni az önkormányzatok rendészeti feladatainak a hatékonyabb ellátását, mert az önkormányzati törvény 8. § b) pontja az önkormányzatoknak is ad rendészeti feladatokat, csak így mondom, és vannak mezőőrök, halőrök, hegyközségi őrk, hivatásos vadászok. Tehát nagyon sok mindenki mozog a területen, csak nincsenek egységes irányítás alatt, nincs egy olyanfajta rendszer, ami ezt hatékonyabbá tenné. Tehát azt gondolom, hogy érdemes lesz annak a keretében áttekinteni ezt, és én azt gondolom, hogy ez is hozzájárulhat ahhoz, hogy nagyobb biztonság legyen Magyarországon.

Ami a többi képviselőtársamnak a hozzászólását illeti: Dorosz Dávid azt kérdezte, hogy a vétőképeség határának a leszállításával foglalkozunk-e. Elhangzott az, hogy gyerekkorúak követnek el bűncselekményeket. Én azt tudom mondani, hogy mi foglalkozunk azzal, hogy a jogszabályok, akár a Btk.-módosítás is hogyan járulhat hozzá a jövőben a közbiztonság erősítéséhez. Tehát mi minden lehetőséget meg fogunk fontolni és meg fogunk vizsgálni. De jelenleg nincs napirenden, nincs az asztalon egy olyan javaslat, ami azt mondaná, hogy iksz évre szállítjuk le a vétőképeség határát. Tehát ezt konkrétan tudom mondani, hogy jelenleg nincs ilyen javaslat.

Az, hogy ezer rendőrségi autó lenne felesleges, én nem tudom, hogy milyen információ ez, de meg fogjuk kérdezni. *(Rubi Gergely: Itt hangzott el.)* Én szeretném elmondani, hogy választ fogunk adni. Én azt kérem a tábornok úrtól, hogy az ORFK nézze meg, és akkor a képviselő úrnak adjon egy tájékoztatást. *(Rubi Gergely: Tóth László mondta itt!)* Őn arra hivatkozott, hogy Tóth László helyettes államtitkár úrtól kapták ezt az információt. Nekem ez újdonság, meg fogjuk nézni.

Ami pedig a terepjáró kérdését illeti, úgy gondolom, hogy fontos az, hogy a vidéki kapitányságok is rendelkezzenek olyan eszközökkel, amelyek a hatékony fellépéshez szükségesek. Én nem tudok olyan kizáró okról, hogy vidéki rendőrkapitányságok nem kapnak terepjárót, vagy terepjárót Budapestre vagy nagyvárosba, ez egy ésszerűtlen dolog lenne. Sőt mondok egy konkrét példát. Az elmúlt héten kapott nagy sajtóviesszhangot, hogy a Hegyköz 18 településén is - Sátoraljaujhely székhelyű 18 településről van szó - a településőrség problematikáját vetették fel, és megkaptam én a megyei rendőrfőkapitány úr tájékoztatóját, hogy hány rendőr van, hogy összesen 8 kmb-s rendőr működik a területen, milyen eszközökkel, és konkrétan tudom, hogy ott két terepjáró van, egy Nissan meg egy Niva. Tehát ott is volt két terepjáró. Lehet hogy a Hegyközbe esetleg több is kellene, csak mondom, hogy ott is van terepjáró, meg úgy gondolom, ahová kell, oda biztosítani is lehet.

Ami a támogató képviselői hozzászólásokat illeti. Köszönöm szépen a bizalmat, köszönöm szépen, hogy így foglalták össze az álláspontot. Valóban én is úgy tapasztalom, hogy ezeknek az intézkedéseknek kedvező hatása van, és még egyszer mondom, nem

csodaszerként, nem egyedüli eszközként, de hozzájárul ahhoz, hogy javuljon a közbiztonság Magyarországon, a kormányprogram megvalósuljon, és a törvénytisztelő - ezt szeretném aláhúzni - emberek nagyobb biztonságban érezzék magukat.

Ami a Helsinki Bizottság részéről elhangzott, hogy alkotmányellenes meg jogellenes, azzal csak az a baj, hogy nem igaz. Ha alkotmányellenes lenne ez a törvény, annak már a magyar állami keretek között nyilvánosságra kellett volna kerülni. (*Moraj a teremben.*) Tehát nincs ilyen az én tudomásom szerint, hogy ezzel a törvénnyel ilyen probléma lenne. És a nemzetközi kötelezettségekkel is összhangban van.

Tisztelt Bizottság! Én ennyit szerettem volna egyelőre elmondani, a kollégáim kiegészítenek. Nem tudom, Eisel államtitkár úr kíván-e...

ELNÖK: Államtitkár úr!

DR. EISELT GYÖRGY helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Pár szóval szeretnék általánosságban, tekintettel arra, hogy amikor volt a parlamenti vita, azt hiszem, itt a bizottságban is én képviseltem a minisztériumot, a kormány álláspontját, és akkor is tájékoztattam a tisztelt bizottságot, hogy ez a módosítás azt a célt szolgálja, hogy a közbiztonság gyors eszközökkel javítható legyen.

A hatástanulmányt hiányolták itt akkor is meg most is. Azért nem tudom, hogy milyen hatástanulmányt, hiszen végignéztük 2002-től 2010-ig a változásokat, és ilyen hektikus volt, hogy a rendőrség hatáskörébe tartozott, kikerült a rendőrségtől, elkerült az önkormányzatokhoz, az önkormányzatoknál egy felfutás volt tapasztalható, majd egy nivelláció, tekintettel arra, hogy nem volt értelme feljelentést tenni a szabálysértés miatt, hiszen nem volt, aki eljárjon. Majd jött 2010-ben egy gyors intézkedés annak érdekében, hogy az előkészítő eljárás kerüljön vissza a rendőrséghez, hiszen egyébként a feljelentések 80 százalékában figyelmeztetéssel vagy anélkül zárult. Jött a rendőrségi intézkedés, amely megint elkezdett egy felfutáshoz vezetni, de megosztott volt, és igazán eredményre nem vezetett. Ezért kellett valamit tenni annak érdekében, hogy az úgynevezett megélhetési bűnözés - nem tudom, ezt még használjuk-e (*Jelzésre:*) - igen - és a kettős alapú cselekmények közül a kisebb értékre elkövetett tulajdoni szabálysértéseknél is legalább olyan határfokot, ha nem nagyobbat kell elérni az intézkedés során, mint a bűncselekményeknél, mert ekkor van visszatartó hatása. Szóval a preventív intézkedésnek akkor van valami hatása, ha rögtön jön a végrehajtás.

Visszatérve az elzárás kérdésére. Igenis megvizsgáltuk, hogy milyen hatásmechanizmus van annak, hogy a bolti lopások olyan mértékűek lettek, hogy gyakorlatilag már nem volt érdemes kimenni a rendőrnek intézkedni, hiszen nem volt aki eljárjon. És kiderült, hogy a legnagyobb része nem megélhetési bűnözésből, hanem szórakozásból történt, fiatalkorúak követték el. Ekkor jött az a kérés - nem tőlünk, a kereskedelmi kamarát meg lehet keresni -, hogy valamilyen formában a fiatalkorúakat nem lehet felelősségre vonni, elkezdjük. Megjött az eredmény az első nagyobb sajtóvisszhang után. Meg lehet kérdezni a kamarát, hogy milyen volt az év végi zárás, milyen volt a bolti lopások csökkenése annak eredményeként, hogy a sajtó foglalkozott a két fiatal lány esetével, és az iskolákban hogy ment vissza, hogy nem érdemes lopni, mert elvisznek. Kérem, ezt is vegyék figyelembe, hogy 40 százalékkal nőtt a káló, a hiány, és ez abból vezethető vissza, hogy így csökkent a bolti lopások száma.

El kell különíteni a vidéken lévő terményekre és mezőgazdasági termékekre, kisebb értékre elkövetett lopást. Ebben benne van a fakitermeléstől kezdve a termény elviteléig. És akkor jött a szakszervezet javaslata, hogy legyen valami családi nyilvántartás. Biztos vagyok benne, az biztos alkotmányosértő lenne, bármilyen stigmát elhelyezni, hogy egy ember melyik családhoz tartozik. Arra viszont felhívnám a rendőrszakma figyelmét arra, hogy tavaly január

1-je óta létezik a központi szabálysértési nyilvántartás, és a rendőrség hatáskörében elkövetett szabálysértéseknél azonnal meg tudja mondani, hogy az adott személlyel szemben korábban volt vagy nem volt... Tehát ezzel is csak jelezni szeretném, hogy miért növekszik az elzárással sújtottak száma, hiszen gyakorlatilag ha visszaesőként megy, már tudják, hogy más nem vezet eredményre, csak az, hogy elzárás valamilyen formában. Ugye, kimondja a bíróság, hiszen a bíróság megkapja a feldolgozott iratok között, hogy kivel is áll szemben.

Alternatív eljárás. Gyakorlatilag nagyon régen megvan a szabálysértési jogban a közmunka. De van egy feltételrendszere, amit gazdaság hiányában nem tudtak teljesíteni az arra jogosultak. Tehát marad a pénzbüntetés vagy az elzárás. Tehát alternatíva nincs.

Bocsánat, visszatérek rá, hogy a szabálysértési törvény kodifikációja jelenleg folyamatban van. Tehát most történik a szabálysértési jog felülvizsgálata és előkészítése. Ha minden ilyen ütemben halad, akkor ez év első fél évben, április végéig befejeződik az előkészület, és megkezdődhet a társadalmi vita. Év végéig szeretnénk az új szabálysértési törvényt elfogadtatni, ami minden olyan részt próbál majd korrigálni, ami a jelenlegi eljárás miatt kialakult. És itt szeretném mindenkinek a javaslatát várni, hiszen most történik a különböző fejezetek felülvizsgálata, a történeti áttekintés is. *(Dr. Kontrát Károly: Időben vagyunk!)* Igen.

A gyermekelkövetők, nemzetközi jog. Meg szeretném erősíteni az államtitkár urat: mi eleget tettünk, sőt szerintem semmilyen téren nem is változtattuk meg a korábbi szabályozást, csak egy tételben, hogy a tulajdon elleni szabálysértés elzárással is sújtható. Tehát eddig is megvolt, de most ez jobban ki lett mondva. Tehát semmilyen változás nincs, csak vissza kell nézni a korábbi jogalkotási részt, és akkor látható, hogy semmilyen változás nem történt.

Településőr. A településőrnél egy problémám van, hogy a pályázatkiírás során is egy évre szól a pályázat, és az egy év után gyakorlatilag önmaga szűnik meg. Tehát újabb rendelet, újabb pályázati kiírás nem is lehetett volna. Tehát a település fogalom csak egy része volt magának a pályázatnak, hiszen abból a 2,1 milliárdból nemcsak településőr, hanem technikai eszköz, egyéb szolgáltató eszköz, közterületfelügyelő-megerősítés - tehát sok mindenre lehetett még pályázni, a településőr csak egy volt a lehetőségek közül. De mondom, a szerződés aláírásakor, hiszen egyéni szerződést kötött az akkori az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium - gyakorlatilag december 31-ig megszűnik a szerződésben is.

A felvetett szakmai kérdésekre majd a szabálysértési törvény vitájánál el fog hangzani.

DR. KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: Meg a javaslatokat várjuk, amit ígérték a tisztelt urak.

DR. EISELT GYÖRGY helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Van egy kérdés, amire nem tudok választ adni, írásban meg fogom tenni, ez a tulajdon elleni cselekmények jelenleg hogy néz ki és milyen a hatása, főleg Budapestre vetítve, és lebontva a szabálysértéseket. El kell készíteni, tehát erre nem készültem, és meg fogjuk küldeni a képviselő úrnak. *(Borbély Lénárd: Köszönöm.)*

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

DR. BARACZ VILMOS (Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete): Köszönöm szépen, elnök úr. Két megjegyzésem lenne az eddig elhangzottakkal kapcsolatban, és amikor a rendelkezésemre álló öt percet megkaptam, akkor gondolkodtam, hogy ezt felvessem-e, de itt a két oldal közötti vitát észelve úgy gondolom, hogy okvetlenül meg kell említeni azt a kritikai jellegű véleményt, amely a rendőrség vonatkozásában már megfogalmazódott egyébként a szakszervezetünk részéről, de ebben a körben még nem.

A szabálysértési törvény végrehajtása során kétségtelenül a rendőrség áll a „harcvonal” első vonalában. Miért lényeges ez? A rendőrség utóbbi években oly mértékben amortizálódott presztízs és szakmai magabiztosság vonatkozásában, amelyben, úgy gondolom, hogy a döntéshozók felelőssége nem választható el kormányzati ciklusonként.

Mire gondolok? A szolgálati nyugdíjnak a kérdésköre körülbelül negyven éves jogintézmény, először törvényerejű rendeletben, utána törvényben lett szabályozva. Az, hogy a rendőrök menekülnek a pályáról, nem az elhibázott gazdaságpolitikának, hanem a különböző jellegű törvényalkotói döntéseknek a következménye, amelyeknek az alaptalanságára és átgondolatlanságára igyekszünk minden esetben fölhívni a figyelmet. Ha a rendőrök elbizonytalanodnak és nem mernek intézkedni, akkor a végrehajtási tapasztalatok romlani fognak a közeljövőben is.

Mire gondolok? Két héttel ezelőtt kaptuk meg a tisztelt minisztérium részéről a szolgálati törvény legújabb módosításának tervezetét, amelyben olyan elképzelések fogalmazódtak meg, amelyek egyrészt a további pályaelhagyást, másrészt a pályán maradó rendőröknek az elbizonytalanodását prognosztizálják. Olyan elképzelések vannak a kifogástalan életvitel követelményének a megfogalmazásában, hogy például ha el van adósodva a rendőr, akkor már azt feltételezi a jogalkotó, hogy nyilvánvalóan korrupt, és ezért a kifogástalan életvitel megállapítása mellett el kell távolítani őt a testületből.

ELNÖK: Egy perc türelmet kérek szépen! Az egy külön törvény lesz, amit hasonló...

DR. BARACZ VILMOS (Tettekreksz Magyar Rendőrség Szakszervezete): Külön törvény, de a szabálysértési törvény végrehajtása során a rendőrségnek az intézkedési merészsége, a rendőröknek az eljárási képessége szorosan hozzátartozik ehhez a kérdéskörhöz.

Tehát azért egy rendőrt a pályáról eltávolítani, mert például följelentik őt, és büntetőeljárás indul az ártatlanság védelme teljes figyelmen kívül hagyása mellett, és el lehessen a pályáról távolítani, az, úgy gondolom, hogy az elbizonytalanodásnak az alfája lesz, és rendkívül súlyos problémákat okoz. Le is zárnam valóban, ez egy más szolgálati törvény, reméljük, hogy a Belügyminisztérium megfontolja a tett észrevételünket, de mindenféleképpen szükségesnek tartottam ezt is megemlíteni.

A másik pedig: továbbfűzném a magánszféra védelme vonatkozásában kifejtetteket. Tehát itt a rendőrségtől várja a csodát a tisztelt albizottság, a rendőrségtől várja a tapasztalatokat. A bíróság és a BVOP hozott anyagból dolgozik: amit a rendőrség prezentál, abból próbálják a törvényt érvényre juttatni. Én úgy gondolom, hogy a törvénynek - és itt visszautalnék a komplexitás vonatkozásában tett felvetésemre - nem csupán a szabálysértési törvény rendőrségi hatáskörei vonatkozásában, hanem a magánszféra, az állampolgárok, a tisztességes, becsületes állampolgárok védelme vonatkozásában is tágabb teret kellene adni. Említettem a jogszerűségnek és az arányosságának a felvetését. *(Dr. Kontrát Károly: Ez a Btk. lesz!)* Én úgy gondolom, hogyha a tisztességes állampolgároknak megadja a jogalkotó azt a jogot, hogy az ő háza, az ő vára, és hogyha oda valaki ártó szándékkal és nyilvánvalóan bűnös szándékkal próbál behatolni vagy behatol, akkor ott az állampolgárnak legyen meg a lehetősége, mint ahogy megvédi az otthonát az ember, és természetes igény, hogy az állam biztosítsa azt az igényét, hogy meg tudja védeni. Úgy gondolom, hogy az elharapózott szabálysértések vonatkozásában amit a képviselő urak is említettek, az a legirritálóbb, tehát hogyha az ember egész évben dolgozik azért, hogy javakat hozzon létre akár a kertjében, akár a kis gazdaságában, az állatok nevelésében, akkor ott olyan lehetőséget kell adni az állampolgároknak, hogy kétszer is meggondolja az, aki arra rendezkedett be, hogy a másét bűnös módon elvegye.

Tehát én úgy gondolom, hogy ezen társadalmi kihívások megoldását nem a rendőrségtől, nem az elzárásnak az intézményétől kell elsősorban várni, hanem abban is, hogy a törvénynek a tisztességes állampolgárok érdekeit kell elsősorban szolgálni, és csak másodlagosan jönnek képbe azok a kérdések, amit a tisztelt bizottság részéről, mármint a Helsinki Bizottság részéről a hölgy kifejtett.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még valaki? *(Jelzésre:)* Parancsoljon - röviden!

DR. SZÉKELY ZOLTÁN (Rendőr Szakszervezetek Védegylete): Először is nagyon röviden szeretnék a kollégám hozzászólására annyiban reagálni, hogy én hivatásos rendőr vagyok, de az én bátorságom az nem függ attól, hogy éhes vagyok vagy nem. Legfeljebb ha éhesebb vagyok, akkor mérgeesebb vagyok. De nem lehet az rendőr, aki elbizonytalanodik, hogyha neki anyagi gondjai vannak. Jó, mi rendőrök még odamegyünk intézkedni, csináljuk - az egy másik dolog, hogy szeretnénk megkapni ezért a megfelelő anyagi megbecsülést. A továbbiakban ezzel nem is kívánok foglalkozni.

Ragaszkodom ahhoz, bízva abban, hogy lesznek majd további olyan albizottsági ülések, ahol majd további törvényjavaslatokról beszélünk, különösen nagyon szeretnénk a semmisségi törvényt például célkeresztbe tenni, ezért én most ezzel kapcsolatos véleményünket nem fejttem ki, a mandátumunkhoz ragaszkodom.

A munkakörülménnyel kapcsolatban Rubi Gergely képviselő úrnak a kérdéséhez szeretnék annyiban csatlakozni a terepjárókról szólva: itt egy kicsit összeütközésben van két feladatom vagy két megbízhatásom. Egyrészt azt kell mondanom, hogy az igaz, hogy a rendőr munkakörülményeit javítja az, hogyha terepjáróval járhat, illetve nem kell gyalogosan járnia, sajnos azonban mint az Európai Unió Tanácsa rendészeti munkacsoportjának a tagja, azt kell mondanom, hogy a Tanács álláspontja az, hogy a Schengen Alapból, brüsszeli pénzből beszerzett terepjárók, nagy teljesítményű Nissan Pathfinder típusú terepjárók csak a külső határon alkalmazhatók, csak a külső határos megyékben vethetők be, különben Magyarországnak ezeket a támogatásokat vissza kell fizetnie.

A másik, szintén a munkakörülményeket érintő hozzászólása a képviselő úrnak a „Tent City”, Arpaio sheriffnek a nagyszerű találmánya. Támogatjuk, feltéve, ha a hivatásos büntetés-végrehajtási állomány tagjainak nem kell ugyanolyan sátrakban lakniuk - de a szakmai területen nem kívánok hozzászólni, mert az a büntetés-végrehajtásnak a kompetenciája.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

DR. IVÁNY BORBÁLA (Magyar Helsinki Bizottság): Ivány Borbála vagyok a Magyar Helsinki Bizottságtól, és csak néhány észrevételt szeretnék tenni az elmondottakra.

Elmondták azt, hogy jobban biztonságban érezzük magunkat, hogy olyan reflexiókat kapnak, hogy csökkent a bolti lopások száma vagy elharapóznak a szabálysértések. Azt gondolom, hogy ezek nagyon fontos egyéni aspektusok. Azonban a helyzetfelmérés különbözik a hatásvizsgálattól, tehát az, hogy megnézzük, hogy mi az éppen aktuális helyzet, az teljesen különbözik attól, mint hogy a bevezetendő intézkedéseknek melyek lesznek a hatásai. Ezeket kutatások és kutatási eredmények nélkül nem fogjuk megtudni. Attól még, hogy én járok-kelek az utcán vagy Földi László képviselő úr gyermeke mit tapasztal, attól még lehet, hogy nem ez az általános országos jellemző és átlag.

Csak néhány kutatási eredményt arról, hogy itt többször elhangzott, hogy a szigorúság az egy megoldás, hogyha szigorítjuk a büntetéseket, akkor majd kevesebb bűncselekmény

lesz. Ez nem feltétlenül így van, a szigor és a bűncselekmények csökkenése között nincsen direkt összefüggés. Ami között direkt összefüggés van, az az, hogy ha elkerülhetetlen a büntetés, akkor fognak csökkenni a bűncselekmények. *(Dr. Eiselt György: Így van!)* A random járőrözés az nem jár eredménnyel; az jár eredménnyel, hogyha tudjuk, melyek azok a pontok, ahol be kell vetni ezeket a rendőri erőket. Nem fogunk tudni minden káposzta mellé és minden sarokra egy rendőrt állítani, ez nagyon drága, mint ahogy nagyon drága a büntetés végrehajtása akkor, hogyha szabadságelvonással jár. Ezzel szemben az alternatív büntetések, amelyeket bevezethetett volna egyébként a kormány, ugyanúgy, ahogy nem volt meg a fiatakorúak elzárásának lehetősége, ezt megteremtették, ugyanilyen erővel és kevesebb pénzzel egyébként megteremthették volna azt, amit Nóra már említett, intenzív pártfogó felügyeletet, jóvátételi programokat, amelyek egyébként kísérleti jelleggel működnek az országban, csak nem ez a jogszabályi alap. *(Földi László távozott az ülésről.)*

A korhatár csökkentése ugyanúgy: nem az a kérdés valójában, hogy tizennégy vagy mennyi a korhatár, Angliában, hogyha jól tudom, akkor kilenc év, de nem a büntető igazságszolgáltatás az, amely beavatkozik, hanem a gyermekvédelem, illetve egy speciális rezsim van arra, és nagyon hatékonyan tudnak eljárni.

Valóban igaz, legyen az elkövetett cselekményeknek következménye, bármilyen súlyú is legyen, csak a következmény legyen arányban az elkövetett cselekménnyel, és való igaz, a súlyos bűncselekményekre súlyosan és szigorúan kell reagálni, a kevésbé súlyosakra azonban ezeknek megfelelő szankciókat kell alkalmazni. Mindannyiunk érdeke és mindannyiunknak fontos az, hogy a tisztességes és egyébként nem tisztességes, szép és csúnya emberek is biztonságban érezhessék magukat Magyarországon.

Még egy utolsó megjegyzés, hogy kutatási eredmények... *(Dr. Kontrát Károly: Ezt hogy mondta? Bocsánat! Ismétlje meg még egyszer ezt az utolsó mondatát!)* Hogy a tisztességes és a nem... *(Dr. Kontrát Károly: És a nem tisztességes?)* Igen, meg a csúnya, meg a szép, meg a szőke és a barna hajú emberek is biztonságban érezhessék magukat Magyarországon. Mert hogyha valaki tisztességtelen, hogyha ezt olyan formában értelmezzük, hogy bűnelkövető, akkor nyilvánvalóan kiállta, vagy hogyha már kiállta a büntetését... *(Dr. Kontrát Károly: Megértettem, köszönöm!)* Köszönöm.

Még egyetlenegy dolog: hogyha egy csomó antiszociális viselkedést, például az utcán való hangoskodást kriminalizálni fogjuk, akkor az emberek nem fognak megbízni a rendőrségben. Kutatási eredmények bizonyítják a skandináv országokban, hogy az emberek nem fognak bizalommal fordulni a rendőrséghez, hanem félni fognak tőlük. Azt gondolom, hogy ez egyikünk célja sem lehet. És a szabálysértési törvény kodifikációjával kapcsolatos vita nagyon örömteli, szívesen részt vennénk benne, ha lehet, akkor nem egy szombatvasárnapi határidővel, hanem ennél egy picit hosszabban, de szívesen megtesszük az észrevételeinket.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ilyen macerás és hosszú, ha szakmai alapon végigbeszélünk egy ilyen törvényt.

Egyrészt azért egy picit szeretném megvédeni a Belügyminisztériumot - nem tisztem és nem is nagyon szoktam, de ha rászolgál, akkor mindenképpen -, hogy a jelenlegi kormány törvény-előkészítési színvonalában még mindig a Belügyminisztérium vezet utcahosszal. *(Dr. Kontrát Károly: Ez olyan dicséret, amit visszautasítunk egyébként! - Derültség.)* Ugyan ott is volt a tavalyi időszakban néhány kapkodás, például ez a törvény is konkrétan a kapkodások közé tartozott, de az biztos, hogy társadalmi vitára vagy egyáltalán a honlapra a Belügyminisztériumon kívül nem nagyon láttam még más kormányzati szervtől javaslatot felkerülni; és ha jól értettem, akkor a szabálysértési törvény kodifikációja is egy normális

féléves egyeztetéses menetben fog zajlani (*Dr. Eiselt György bólint.*), ennek nagyon örülünk és nagyon üdvözljük.

Senkinek nem akarok visszaélni a türelmével, viszont két abszolút szakmai kérdést felteszek, és az sem baj, ha írásban válaszolnak rá. Ebben a törvényben, a törvénymódosítás kapcsán a Hszt.-t is módosították, amiben az van, hogy a belügyminiszter teljesítményt javító, ösztönző rendszert alakíthat ki a rendőrségen belül. Szeretném kérdezni, hogy ezzel hogy állnak.

A másik pedig, amit én az Alkotmánybíróságon is megtámadtam, mert szerintem fellazítja a mentelmi jogot, nemcsak a képviselőknél, hanem az Alkotmánybíróság tagjainál és mindenkinél, ügyészeknél, akinél van, hogy hány olyan eset volt, és mondom még egyszer, nem kérek most választ rá, csak legalább írásban, amikor a 48 órán belüli elfogás, tettenérés esetét, amit ebbe a törvénybe beraktak - és állítom továbbra is, hogy szerintem nem ebből a szempontból, de a mentelmi jog relativizálásával alkotmányellenes szabályt - az életben valóban használta is a rendőrség. Köszönöm szépen.

Kérdezném, hogy bárkinek kérdése, reakciója.

DR. KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: Reagálok, nem akarom húzni az időt, bár én ráérek, hogy elnök úr kérésének megfelelően az utólag feltett két kérdésre írásban fogunk válaszolni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs más, akkor az ülést lassan bezárom, azzal, hogy nagyon örülök, hogy ezt a bizottsági ülést ilyen szép számmal meg tudtuk tartani. Én azért hiszek benne, hogy van az értelmes szakmai beszélgetésnek és vitának ebben az országban helye, még ha azt egy ellenzéki politikus is kezdeményezi. Én ehhez fogom tartani magam a jövőben is. Köszönöm szépen, hogy megjelentek.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 12 perc)

Dr. Harangozó Tamás
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Farkas Cecília és Podmaniczki Ildikó